Új Hajtás

A KÁRPÁTALJAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ LAPJA 2003. VIII. évfolyam, 3. szám. Április

Melyik csapatban akarsz futni?
Ezt a napot az Úristen adta! (2. o.)

Nem csak szállás
Katolikus kollégium megáldása Ungváron (3. o.)

Túl sok fal és túl kevés híd
Imaoldal (4. o.)

Miért van háború?
Gondolatok az iraki háború kapcsán (5. o.)

A Disznó Testvér
Big-Pig Brother (5. o.)

„Bízzatok, én legyőztem a világot!"
Gondolatok az erőszakról (6. o.)

A szent háromnap jelentősége
A nagyhét liturgiájáról (10-12. o.)

A szent, kinek teste nem látott romlást
Április szentjei (16. o.)

Mitől lesz a kapcsolat „szabad"?
Szabadszerelem (19. o)

„Én vagyok! Ne féljetek!"

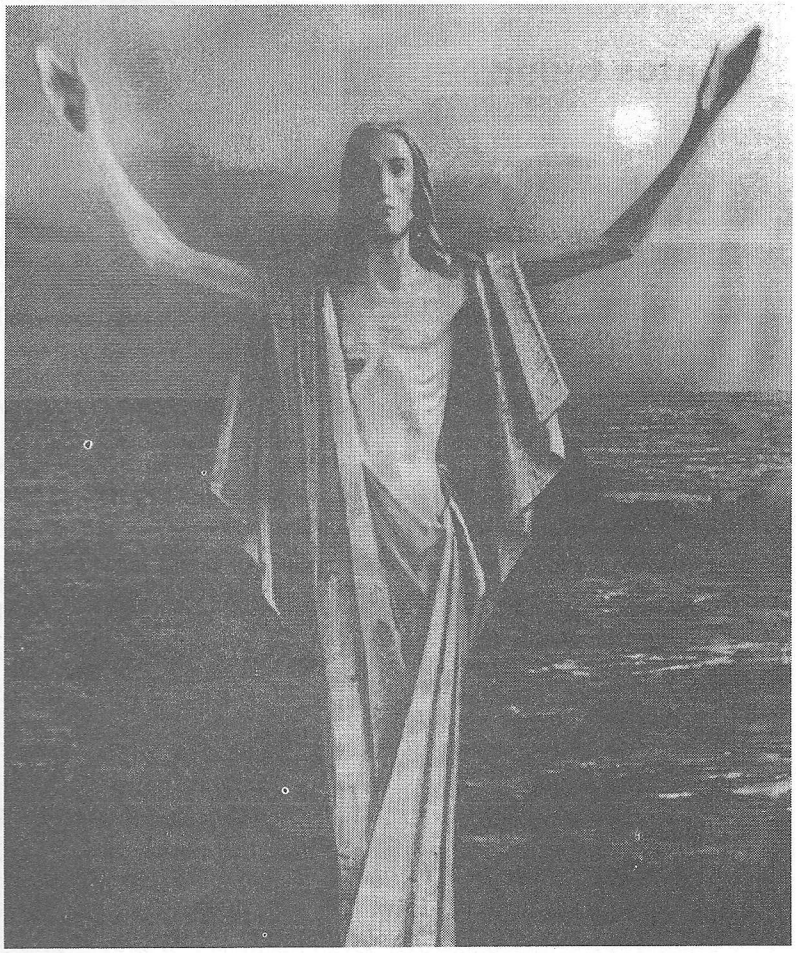

Kegyelemteljes húsvéti ünnepeket kíván minden kedves Olvasójának az Új Hajtás Szerkesztősége!

A TARTALOMBÓL:

Ezt a napot... . . . . .2. o.
Ungvári Katolikus Kollégium 3. o.
Imaoldal . . . . . .4. o.
Big-pig Brother . . . . . .5. o.
Ki lesz a győztes? . . . . . .6. o.
Karjai kitárva . . . . . .7. o.
Hírek, felhívások . . . . . .8-9. o.
A nagyhét liturgiájáról . . .10-12. o.
A húsvéti Krisztus . . . . . .13. o.
Az isteni irgalmasság kilencede . . . . . .14-15. o.
Április szentjei . . . . . .16. o.
Életige 2003. április . . . . . .17. o.
Témák a gyereknevelés művészetéből, 8. rész . .18-19. o.
Jézus élete a művészetben . . . . . .20-21. o.
Mese . . . . . .22. o.
Keresztrejtvény . . . . . .23. o.
Humor . . . . . .24. o.

Lapunk az Illyés Közalapítvány támogatásával jelenik meg.
Hálásan köszönjük!

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja

Szerkesztőbizottság:
Majnek Antal (elnök), Cserbánics Adrienn, Pápai Zsuzsanna (főszerkesztő), Popovicsné Palojtay Márta, Riskó Marianna (szerkesztők).

Tördelőszerkesztő:
Popovics Pál

Olvasószerkesztő:
Barkáts Alice

A szerkesztőség címe:
89600. Munkács, Munkácsy M. u. 19.

Engedélyszám:
3т 199

Készült:
Roman Povch nyomdájában, Ungváron

Ezt a napot az Úristen adta – örvendjünk és vigadjunk rajta!

Zsolt 117, 24

A hét első napján kora hajnalban nagy mozgás volt a temetőben. A sír bejárata előtti nagy követ egy angyal elhengeríti. A katonák ijedten látják ezt és az üres sírt s elkezdenek futni megbízóikhoz, jelenteni a „szomorú hírt": nem tudták megőrizni a halottat, titokzatos erő kiszabadította.

Ezután asszonyok jelennek meg, már pirkad, amikor odaérnek a sírhoz. Ők is megdöbbennek az elhengerített kő láttán, ugyanakkor örülnek, hisz bemehetnek a sírba, a meghalthoz. Mekkora a csodálkozásuk, amikor látják az üres sírt: mi történhetett, ellopták volna?!... És akkor megjelenik egy mennyei küldött: „Mit keresitek az élőt a holtak közt? Nincs itt, föltámadt!" (Lk 24,6) „Vigyétek hírül tanítványainak!" (Mt 28,7)

És az asszonyok is futnak, de nagy örömmel viszik a „jó hírt": Jézus feltámadt! Boldog, reményteli izgalommal sietnek megosztani az apostolokkal szívbéli örömüket.

Mennyire más az érzülete a városba futó katonáknak! Félnek a zsidóktól, a büntetéstől, de különös rettegés van bennük, ha arra a láthatatlan erőre gondolnak a sírkőnél...

Nézzük a futások végét! Mindkét csapat valamilyen jutalmat kap. A katonák sok pénzt, hogy hallgassanak az igazságról és hazudjanak, s így félrevezessék a világot.

A másik csapat nagy reménységgel siet a városba, hogy minél hamarább adják a jó hírt (az evangéliumot!) a tanítványoknak. Az ő jutalmuk is gyorsan bekövetkezik: „Egyszer csak Jézus jött szembe velük és köszöntötte őket: Üdv neketek!" (Mt 28,9)

Tulajdonképpen mind a két futó csapat vágya beteljesült: a katonák sok pénzt kaptak, de ezért a becsületüket adták el, s így a hazugság ördögének halálos csapdájába estek.

A tiszta reménységgel futók csapata nem az ajándék reményében szaladt, sokkal inkább az Ajándékozó után! S a Szeretet Istene megjelenik nekik rögtön, miután az üdvözítő hit első lépéseit tették a tanúságtevés örömútján: „Üdv nektek!" Valóban, az Üdvözítő Jézus már az ő örök boldogságuk jó hírével ajándékozza meg őket: „Ne féljetek... (Mt 28,10), én veletek vagyok mindennap a világ végéig." (Mt 28,20)

A történelem megismétli önmagát. Ma is futnak a széles úton az emberek, ki a pénz, ki a hatalom, ki az élvezetek után. Ennek a csapatnak semmi sem szent, ha önző érdekeik érvényesítéséről van szó. Fegyvertárukban minden megtalálható a hazudozástól kezdve a rágalmazáson keresztül a durva, nyílt erőszakig. Ezek azonban se másokat nem boldogítanak, sőt, előbb-utóbb rájönnek: magukat sem.

A másik oldalon, a szűk úton igyekeznek azok a megvetett hívők, akik bátran mernek kiállni Mesterük mellett, akik viszik az igazság fényét a homályba, akik a rombolás után mindig újra építkeznek, akik a sokféle feszültség, gyűlölködés, háborúság idején a megbékélést keresik és építik, akik hiszik és remélik, hogy a sok rossz fölött diadalmaskodik majd a jó, a szép, az Igaz – és tudják, hogy Ő, a Feltámadt Jézus, aki a Halálban is Úrrá lett; minket megváltott, felszabadított! Ő fölment a Mennybe és ott ül az Atya jobbján. Nem vagyunk azonban hátrányosabb helyzetben az asszonyoknál, akik láthatták és leborulva imádhatták. Ugyanis Ő mondja, hogy „boldogok, akik nem látnak és mégis hisznek"! Neked is, kedves testvér, dönteni kell: hol akarsz futni, milyen csapatban, milyen célokért. Jézussal, a Messiással kapcsolatban állást kell foglalnod – ezt a döntést senki el nem kerülheti! Boldog leszel, ha engedsz a szívedben megszólaló mély vágynak, amely a Szeretet és Béke örök birodalmába hív. Miután az Élet mellett döntöttél, megkapod az Úton a meggyőződés örömét: Krisztus valóban föltámadt! Alleluja!

Majnek Antal püspök

Új főiskolai és egyetemi kollégium megáldása Ungváron

Az Apáczai Közalapítvány és a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma támogatásával 2003. március 7-én Ungvár-Radváncon új főiskolai és egyetemi kollégium átadására és megáldására került sor.

A vendégek a Szent Gellért Katolikus Kollégium előcsarnokában gyülekeztek, ahol egy csésze tea vagy kávé elfogyasztása mellett alkalmuk volt az ünnepség megnyitása előtt beszélgetni, ismerkedni egymással.

10.30-kor sajtótájékoztatóra került sor, melyen jelen volt Majnek Antal megyéspüspök, König Sándor, az Apáczai Közalapítvány elnöke, Csete Örs, az Apáczai Közalapítvány igazgatója és Mészáros J. Domonkos OP, ungvári plébános. Ennek befejeztével 11-kor kezdetét vette az ünnepség. A Szakács Emil által vezetett ungvári énekkar nyitókoncertjét Mészáros Domonkos atya köszöntő beszéde és rövid beszámolója követte.

Hallhattunk arról, hogy mintegy 15.000 magyar él a városban, és még számosan a járás túlnyomórészt magyar falvaiban. Az ungvári felsőoktatási intézmények különböző tagozatain pedig mintegy 600 magyar anyanyelvű diák tanul.

Jelenleg már 11 lakója van a kollégiumnak, mely eredetileg 40 férőhelyes, de 60 személy befogadására is alkalmas. Majoros M. Ármella OP vezetésével három domonkos nővér ügyel arra, hogy a diákok jól érezzék itt magukat.

A kollégium nemcsak szállást kíván nyújtani az itt lakó diákok számára, hanem alkalmazottai kulturális, etikai, lelki képzéssel is szeretnék a diákok jövőjét megalapozni. Gulácsy Lajos nyugalmazott református püspök szavai szerint ez kell ahhoz, hogy becsületes, keresztény embernek tudjunk maradni.

A felszólalók között volt dr. Orosz Ildikó, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) elnöke, Szakács Zoltán, a Magyar Köztársaság Ungvári főkonzulja, Popovics Béla, a Kárpátaljai Magyar Cserkészszövetség (KáMCsSz) elnöke, Kulcsár Szabó Ernőné, az Apáczai

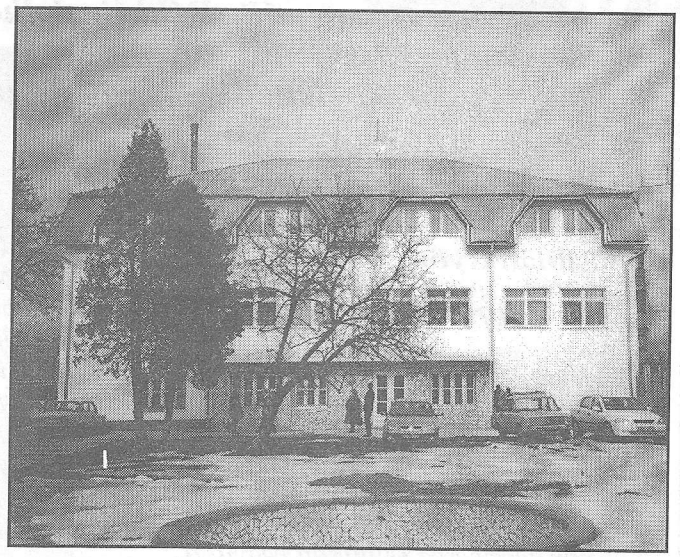

A Szent Gellért Katolikus Kollégium épülete

Közalapítvány ellenőrző bizottságának tagja, valamint König Sándor, az Apáczai Közalapítvány elnöke. Mindannyian örömüket fejezték ki azzal kapcsolatban, hogy immár Ungváron is adottak a feltételek ahhoz, hogy a diákok magyar környezetben éljenek; az alakuló könyvtár és számítástechnikai terem révén pedig a diákszálló lakói mindazzal a kelléktárral el lesznek látva, ami tudásuk bővítéséhez szükséges. Szó esett arról is, hogy Kárpátalján egyre több lehetőség nyílik arra, hogy a fiatalok itthon folytathassák tanulmányaikat, és ehhez ne kelljen külföldre utazniuk. Így a kárpátaljai magyar értelmiség saját szülőhelyén marad, s ennek következtében erősítheti a magyarság helyzetét Kárpátalján.

A felszólalók rövid beszámolóit követően Csete Örs ünnepélyesen átadta az Apáczai Közalapítvány emléktábláját Mészáros Domonkosnak, melyet később a kollégium épületének falára helyeztek.

Ezután Majoros M. Ármella domonkos nővér mondott köszönetet mindazoknak, akik valamilyen módon hozzájárultak azokhoz a munkálatokhoz, melyek 2001. októberében kezdődtek, minek következtében felépült és lakhatóvá vált a kollégium. Majd a kollégiumi „lakók" szószólójaként két diák felszólalása és köszönetnyilvánítása következett. Ezután Majnek Antal megyéspüspök vette át a szót, aki egyetértve az elhangzottakkal arról beszélt, milyen nagy szerepe van a közösségnek az ember életében. Örömét fejezte ki, hogy immár Ungváron is van egy olyan hely, ahol a keresztény magyar diákok nemcsak szállásra, hanem közösségre is lelhetnek.

Ezt követően a püspök atya megáldotta a kollégium épületét. Az ünnepség után a meghívott vendégek, valamint a jelenlévő hívek is megtekinthették a házat.

Kárpátalján ez ideig egy katolikus főiskolai kollégium működött, Beregszászon, melyet szintén domonkos nővérek vezetnek.

Cserbánics Adrienn

Miért van háború?

Sokan úgy képzelik a békét: én jól elvagyok a saját dolgaimmal, Isten meg adja meg nekünk a békét és kész. Ha nincs béke, akkor meg Istent hibáztatják, hogy nem szolgálta ki őket.

De mivel Isten nagyon szeret minket, ezért nem akarja, hogy a gyermekei ilyen elkényeztetett, önző gondolkodásúak legyenek. Szeretetkapcsolatban akar velünk lenni, és aktív közreműködésünket várja.

Ahogy a pápa mondta: a béke Isten ajándéka. De ha nem térünk meg és nem változtatjuk meg a szívünket úgy, hogy Isten felé fordulunk, akkor Ő hiába akarja adni nekünk a békét, mi nem tudjuk azt elfogadni.

A háborúk nem maguktól lesznek, hanem a mi szívünkből indulnak ki, ahol ott fészkel a gyűlölet és a gőg. Egy egyszerű példa: a pápáról nem tudjuk elképzelni, hogy háborút indít bármely ország ellen. De nem azért, mert nincs hadserege, hanem, mert az ő szíve tiszta, ezt árulják el megnyilvánulásai is.

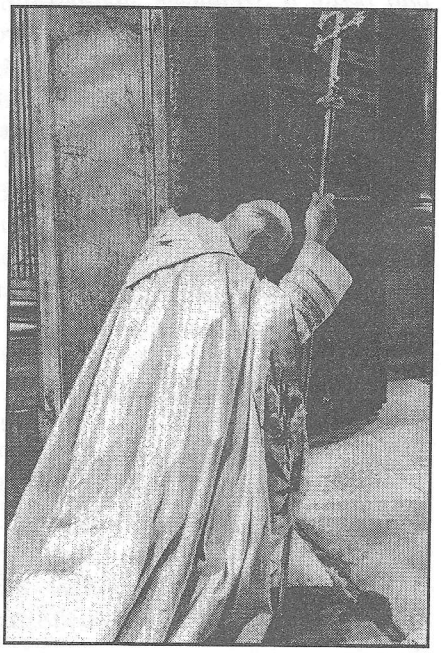

Háborút az indít, akinek a szívében nincs elég szeretet, de ez a háború nem csak az ország-ország elleni háborúra vonatkozik, hanem az egyes ember és környezete közötti viszonyra, kapcsolatokra is. Háború a megszólás, lenézés, pletyka is, mert mind a szeretet ellen van. Ezért kell a szívünknek megváltoznia, és ez nem elvont dolog, hanem a gyakorlati életben megvalósítható.

Isten soha nem néz közömbösen ránk, gyermekeire, és velünk érez minden pillanatban, így háború alatt is, de megvárja, amíg önszántunkból felé fordulunk, hiszen szabad akaratot adott nekünk.

Ezért imádkozzunk és böjtöljünk továbbra is kitartóan és bátor hittel, hogy az emberiség végre Isten felé forduljon. Mert akkor tényleg el tudjuk fogadni Isten ajándékát: a BÉKÉT. Ez mindannyiunk felelőssége.

P. Kinga

BIG-PIG BROTHER

Ez a szójáték Angliából ered, ott ugyanis már 2001-ben elkészítették a Big Brother (Nagy Testvér) paródiáját Pig Brother, vagyis Disznó Testvér címmel. Eléggé találó betűcsere...

A világ 19 országában ment és napjainkban is megy ez az állati sorozat. Útját várakozás, tiltakozás, több tonna újságcikk, sok-sok milliós reklámbevétel kíséri. Ami a legrosszabb, hogy a műsor nemcsak a résztvevőkből, hanem a nézőkből is a legrosszabbat hozza ki.

Mi a bosszantó e műsorban? A felszínes, ostoba csevegés, az altesti humor? A reggeltől estig tartó folyamatos nyammogás, az eszement, tömény kínlódás? Ez is.

Ami igazán dühítő – a játékszabályok: mire képes 15 millió forintért a „homo sapiens"?!

Lám, a szabadossághoz szoktatott, elpuhított, kikímélt ifjú most mindent kibír, mindent elvisel, mindent eltűr és mindent remél! Nem szerelméért, nem szüleiért, nem hivatásáért, nem hazájáért és nem is Isten Országáért... Nem! Virtuális majomként Pig Brother két ronda szeméért, arany agyaráért teszi! A közönség pedig drukkol, és biztatja az ifjoncokat: add oda az életedet, mert megéri! Az elkényeztetett, eddig semmiért semmivel sem lelkesíthető, iskoláit végigunatkozó ifjú most küzd, áldozatot hoz, szenved...

Eddig nem bírt meglenni zajkeltő masinák, dübörgő dumm-dumm-zene nélkül – most Disznó Testvérért elviseli. Gyűlölte, ha szülei tudni akartak valamit hollétéről, időbeosztásáról – most a „Nagy Testvér" minden mozdulatát követheti, minden percét kamera rögzítheti.

Utálta, ha lelkiztek neki, a gyónás gondolatától is röhögőgörcsöt kapott – Disznó Testvérnek bezzeg minden bűnét megvallja a gumiszobában. Imádta az őrjöngést, verekedést – itt bambán szelíd, mert ha vadulni mer – Big Brother bünteti, és kizavarja őt a házból.

Ott kinn gyűlölte a parancsolgatást, ha mások mondták meg neki, mit tegyen – most rabszolgaként teljesít minden feladatot, mert Big-Pig-Brother az ételt és az élvezeti cikkeket a résztvevő teljesítményéhez mérten adagolja.

S még lehetne sorolni...

Tessék! Itt egy áldozatra kész ifjúság! Disznó Testvérért mindenre képes! Eladja, föladja, kiszavazza, leszavazza apját, anyját, barátját, szerelmét. A Disznófejű Nagyúrért feláldozza idejét, egészségét, testét, lelkét, hazáját – mindenét.

Kistestvérek! Tudjátok-e, hogy a Nagy Disznó Testvér ellen ma nem véd meg más, csak egy tévémentes igazi böjt? És a több millió keresztény imádsága, egy más, egy másik világért.

Az Új Kalász alapján: Bunda Szabolcs

Nem elég ma egyszerűen csak hívőnek, áitatosnak és jámbornak lenni. Apostolok kellenek, akiknek szava gyújt. Példája lelkesít és követésre indít. S minden cselekedetük valóságos hitvallás.

XI. Pius pápa

Fábián György

Olykor gyöngeség

sokféle szeretet él az emberekben,
nehéz őket egymástól megkülönböztetni.
a keresztény tudja, hogy
nem mindig kategóriák szabják az értéket.

olykor gyöngeség és hívság vegyül a
jótékonykodó természetbe.
az értéktelen dolgokat legyőzni
segít a Mindenható ereje.

egy fohásznyira vagyunk egymástól,
s mégsem mozdítjuk kisujjunkat.
választjuk inkább a
cserbenhagyásos kényelmet!

Kőbe vésve

Két barát ment a sivatagban. Kirándulásuk alkalmával összevesztek, és az egyik barát képen törölte a másikat, aki megsértődött.

Anélkül, hogy szólt volna bármit is, beleírta a homokba:

„Ma a legjobb barátom lekevert egyet."

Mentek tovább a sivatagban, egy oázishoz értek, ahol elhatározták, hogy megfürödnek. Az a barát, aki kapott egy pofont, fuldokolni kezdett, de a másik kimentette. Magához térvén, kőbe véste:

„Ma a legjobb barátom megmentette az életemet!"

Az a barát, aki lekevert egyet, majd megmentette a másikat, megkérdezte:

„Mikor megütöttelek, homokba írtad. Most meg kőbe vésted. Miért?"

A másik azt válaszolta: „Mikor valaki megbánt, csak homokba szabad írnunk, hogy a megbocsátás szele eltörölje a szavakat. De ha valaki jót tesz velünk, véssük kőbe, hogy senki ne törölhesse el."

TANULD MEG SÉRELMEIDET HOMOKBA ÍRNI, SZERENCSÉDET PEDIG KŐBE VÉSNI!

Mennyei Atyánk! Miért van az, hogy a jó szándékú emberek oly nehezen találnak egymásra, a Gonosznak pedig oly könnyű megszervezni bennünket egymás ellen? Miért, hogy saját sorainkból kerülnek ki üldözőink, bíráink és rabtartóink?

Mindannyian testvérek vagyunk. A te gyermekeid.

Miért hisszük el egymásról, hogy ellenségek vagyunk?

Miért sikerül oly könnyen egymás ellen fordítani bennünket?

És miért épp nekünk kell egymás kezére tennünk a bilincseket?

A csapdát mi állítjuk fel magunknak... Mi vagyunk saját magunk kerítői, bekísérői, bírái és hóhérai. Mi írjuk meg a följelentést, mi hozzuk meg az ítéletet, s aztán végrehajtjuk egymáson. Valamikor apró árulkodással kezdtük. Talán még az óvodában. Aztán vérünkké vált.

És a Sátán mosolyog.

Mi lenne, ha egyszer megsajnálnánk egymást? Ha egyszer nem továbbítanánk a parancsot önmagunk ellen? Ha holnaptól megszűnnénk egymás ellen tanúskodni?

Ha soha többé nem küldenénk el azt a följelentő levelet; ha évszázadok után végre kiegyenesedne a gerincünk; ha kimondanánk valami nagyon kis csábításra az első nemet; ha kimondanánk végre az első igent, amikor egy csöpp irgalmat, egy parányi kiállást várunk egymástól...

És aztán boldogok lehetnénk. Ennyibe kerülne.

Istenem, legyen bennem erő, hogy az erőszakra szelídséggel, a képmutatásra őszinteséggel és minden gyűlölködésre szeretettel válaszoljak.

Vajon sikerült-e ebből valami a mai napon? Csak egy nagyon kevéske is?

Az emberek túl sok falat és túl kevés hidat építenek.
Newton

Szívesen beszélünk a jóságos, mindent megértő és irgalmas Istenről. De vajon élő bizonyítékai vagyunk mi egy ilyen Istennek?

Teréz anya

Úgyis azé lesz a világ, aki jobban tudja szeretni és szeretetét embertársainak bebizonyítani.
Vianney Szent János

Miért van háború?

Sokan úgy képzelik a békét: én jól elvagyok a saját dolgaimmal, Isten meg adja meg nekünk a békét és kész. Ha nincs béke, akkor meg Istent hibáztatják, hogy nem szolgálta ki őket.

De mivel Isten nagyon szeret minket, ezért nem akarja, hogy a gyermekei ilyen elkényeztetett, önző gondolkodásúak legyenek. Szeretetkapcsolatban akar velünk lenni, és aktív közreműködésünket várja.

Ahogy a pápa mondta: a béke Isten ajándéka. De ha nem térünk meg és nem változtatjuk meg a szívünket úgy, hogy Isten felé fordulunk, akkor Ő hiába akarja adni nekünk a békét, mi nem tudjuk azt elfogadni.

A háborúk nem maguktól lesznek, hanem a mi szívünkből indulnak ki, ahol ott fészkel a gyűlölet és a gőg. Egy egyszerű példa: a pápáról nem tudjuk elképzelni, hogy háborút indít bármely ország ellen. De nem azért, mert nincs hadserege, hanem, mert az ő szíve tiszta, ezt árulják el megnyilvánulásai is.

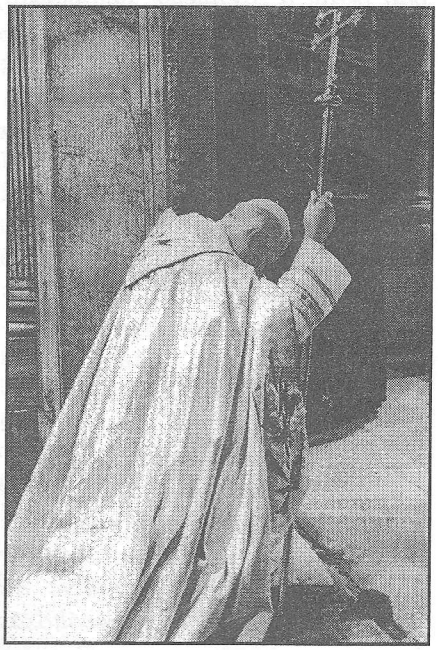

Háborút az indít, akinek a szívében nincs elég szeretet, de ez a háború nem csak az ország-ország elleni háborúra vonatkozik, hanem az egyes ember és környezete közötti viszonyra, kapcsolatokra is. Háború a megszólás, lenézés, pletyka is, mert mind a szeretet ellen van. Ezért kell a szívünknek megváltoznia, és ez nem elvont dolog, hanem a gyakorlati életben megvalósítható.

Isten soha nem néz közömbösen ránk, gyermekeire, és velünk érez minden pillanatban, így háború alatt is, de megvárja, amíg önszántunkból felé fordulunk, hiszen szabad akaratot adott nekünk.

Ezért imádkozzunk és böjtöljünk továbbra is kitartóan és bátor hittel, hogy az emberiség végre Isten felé forduljon. Mert akkor tényleg el tudjuk fogadni Isten ajándékát: a BÉKÉT. Ez mindannyiunk felelőssége.

P. Kinga

BIG-PIG BROTHER

Ez a szójáték Angliából ered, ott ugyanis már 2001-ben elkészítették a Big Brother (Nagy Testvér) paródiáját Pig Brother, vagyis Disznó Testvér címmel. Eléggé találó betűcsere...

A világ 19 országában ment és napjainkban is megy ez az állati sorozat. Útját várakozás, tiltakozás, több tonna újságcikk, sok-sok milliós reklámbevétel kíséri. Ami a legrosszabb, hogy a műsor nemcsak a résztvevőkből, hanem a nézőkből is a legrosszabbat hozza ki.

Mi a bosszantó e műsorban? A felszínes, ostoba csevegés, az altesti humor? A reggeltől estig tartó folyamatos nyammogás, az eszement, tömény kínlódás? Ez is.

Ami igazán dühítő – a játékszabályok: mire képes 15 millió forintért a „homo sapiens"?!

Lám, a szabadossághoz szoktatott, elpuhított, kikímélt ifjú most mindent kibír, mindent elvisel, mindent eltűr és mindent remél! Nem szerelméért, nem szüleiért, nem hivatásáért, nem hazájáért és nem is Isten Országáért... Nem! Virtuális majomként Pig Brother két ronda szeméért, arany agyaráért teszi! A közönség pedig drukkol, és biztatja az ifjoncokat: add oda az életedet, mert megéri! Az elkényeztetett, eddig semmiért semmivel sem lelkesíthető, iskoláit végigunatkozó ifjú most küzd, áldozatot hoz, szenved...

Eddig nem bírt meglenni zajkeltő masinák, dübörgő dumm-dumm-zene nélkül – most Disznó Testvérért elviseli. Gyűlölte, ha szülei tudni akartak valamit hollétéről, időbeosztásáról – most a „Nagy Testvér" minden mozdulatát követheti, minden percét kamera rögzítheti.

Utálta, ha lelkiztek neki, a gyónás gondolatától is röhögőgörcsöt kapott – Disznó Testvérnek bezzeg minden bűnét megvallja a gumiszobában. Imádta az őrjöngést, verekedést – itt bambán szelíd, mert ha vadulni mer – Big Brother bünteti, és kizavarja őt a házból.

Ott kinn gyűlölte a parancsolgatást, ha mások mondták meg neki, mit tegyen – most rabszolgaként teljesít minden feladatot, mert Big-Pig-Brother az ételt és az élvezeti cikkeket a résztvevő teljesítményéhez mérten adagolja.

S még lehetne sorolni...

Tessék! Itt egy áldozatra kész ifjúság! Disznó Testvérért mindenre képes! Eladja, föladja, kiszavazza, leszavazza apját, anyját, barátját, szerelmét. A Disznófejű Nagyúrért feláldozza idejét, egészségét, testét, lelkét, hazáját – mindenét.

Kistestvérek! Tudjátok-e, hogy a Nagy Disznó Testvér ellen ma nem véd meg más, csak egy tévémentes igazi böjt? És a több millió keresztény imádsága, egy más, egy másik világért.

Az Új Kalász alapján: Bunda Szabolcs

Ki lesz a győztes?

„Világosságom és üdvösségem az Isten,
kitől félnék?
Életemnek az Úr az oltalma,
kitől rettegnék?
Ha a gonoszok rám törnek,
hogy felfalják testemet,
akkor ellenségeim és gyötrőim
meginognak és semmivé lesznek.
Egész tábort állíthatnak ellenem,
nem fél a szívem."

(26. zsoltár)

Nálunk, hála Istennek, nincs háború, mint Irakban. Az erőszak azonban itt is jelen van, csak más formában. S ez félelemmel tölt el egyre többünket.

Nagyon megrázott nemrég egy kegyetlen gyilkosság, mely egy kedves barátom közeli rokonával történt. Fojtogat a félelem: mi lesz, ha egyszer én is így végzem, vagy valaki, akit szeretek? Miféle világ ez, ahol egyre jobban elharapózik a kegyetlenség? Mintha fekete felhő terítené be a világot: háború, erőszak, gyilkosság, gyűlölet... Mintha mindent és mindenkit el akarna nyelni a sötétség – engem is. Vajon legyőzhetem-e? Vagy ő győz le engem?

Egy vasárnapi szentbeszéd segített választ találni félelmeimre, mely – még nagyböjt elején – a színeváltozásról szólt.

A tábor-hegyi jelenet után, ahol a mennyek országát tapasztalhatták meg, a tanítványok maradni akarnak. Jézus azonban azt mondja: „menjünk, nekem még szenvednem kell!" Nekünk is jó a templomban hitünk szépségeit megtapasztalni, mégis ezt halljuk a szentmise végén: „Menjetek!" Vissza kell mennünk a világba, küldetésünk van!

Először szenvednünk kell, hogy abba a gyönyörűséges, dicsőséges, boldogságos országba eljussunk. Ha ártatlanok szenvedését látjuk, sokszor felmerül a kérdés: „Hol van most az Isten?" Amikor a II. világháborúban, egy koncentrációs táborban egy kisgyereket öltek meg a foglyok szeme láttára, az egyik fogoly is ezt kérdezte a köztük lévő paptól: „Hol van most az Isten?!" A pap pedig a Szentlélek sugallatára így felelt: „Ott van, abban a gyermekben!" Ma is ott van őbennük, az ártatlanul szenvedőkben.

Higgyem én is, és mondjam: Istenem, veled bírni fogom, és te bírni fogod bennem; és ha bennem szenvedni akarsz másokért, akkor vállalom!

Vissza tudom-e adni Istennek Ábrahámhoz hasonlóan egyetlen gyermekemet, férjemet, feleségemet, a szívem választottját? A szívbéli döntést hozzuk meg. Rá kell tudnunk bízni szeretteinket Istenre.

Könyörögjünk Istenhez, hogy el tudjuk fogadni a mi életünkben is a kereszt botrányát, és ő adni fog olyan élményeket is, amilyet az apostolok éltek át a színeváltozás hegyén.

Eddig a szentbeszéd. Megértettem, hogy hinnem kell: bármi rossz történik velem, Isten segítségemre lesz annak elviselésében. Szenvedéseimet – mely lehet kis gond és nagy fájdalom – felajánlom neki, hogy fordítsa a magam és mások üdvösségére. Szeretteimet pedig rábízom: ha rettegek értük, azzal nem tudok segíteni rajtuk. Isten kezében jó helyen vannak, ő rájuk is vigyáz, és ő fog tudni segítséget adni nekik, ha szenvedés éri őket. Vissza kell tudnom adni őket neki, még ha minden porcikám fáj is a gondolattól, hogy elveszíthetem őket.

Lehet, hogy egy élet kell hozzá, mire sikerül ezt megvalósítanom. De most már látom: Isten itt van, közöttünk van, velünk szenved, ahogy megígérte: „Én veletek vagyok mindennap, a világ végéig" Egészen meg akarja osztani az életünket, mint annak idején Galileában: velünk van örömeinkben, fájdalmainkban, gondjainkban, szenvedésünkben: egész életünkben. Félelmeinkre pedig nekünk is azt mondja, amit feltámadása után az apostoloknak: „Én vagyok! Ne féljetek!"

Mióta az a gyilkosság történt, a keresztutat is másképp járom. Mikor Jézus szenvedéséről esik szó, mindig őt látom szenvedni. Többé nem tudom elválasztani egymástól kettőjük szenvedését. Mint ahogy nem is kell, mert Jézus valóban ott szenvedett őbenne. És ott szenvedett egyesével minden ártatlanban. S ha rám is hasonló sors vár, biztos lehetek benne, hogy közel lesz, bennem lesz, ő fog szenvedni bennem is. Nem leszek egyedül.

A másik, ami segítségemre volt: egy hiteles emberrel való találkozás, akiben Isten jóságának és szeretetének visszfényét láttam, s akiről tudtam, hogy sok szenvedést viselt el szeretettel, míg ilyenné tudott válni. Akkor megkönnyebbültem: ez is valóság, nem csak a sötétség. Valóság egy kedvesen segítő bolti eladó is, a járókelő, aki türelmesen elmagyarázza az utat, az édesanya, aki megsimogatja gyermeke fejét, vagy a gyermek, aki lopva rendet rak, hogy meglepetést és örömöt szerezzen szüleinek. Ez is valóság, nem csak az erőszak. És a mennyek országában csak ez lesz a valóság! Most még szabadon tombol a gyűlölet, a gonoszság, a kegyetlenség, de Krisztus szeretete kovászként járja át a világot az őt sugárzó emberekben, minden szeretet-cselekedetben, és végül győzni fog. Ezt nem csak reméljük, hanem hisszük is, hiszen ő mondta: „Bízzatok, én legyőztem a világot!"

Enna Borbála

Segíts, hogy minden erőmmel téged szolgáljalak,
és szabadíts meg minden félelemtől!

Dag Hammarskjöld

Ujházy András

(Karjai kitárva)

Keze, lába átszúrva,
vércsepp alvad rajta.
Szeme lehunyva.
Mellkasa zihál.
Arca öreg, végtelen ősöreg.
Pénteken halt meg.
Három óra tájban.

Csak öt napot élt közöttünk kicsi lányunk.
Az inkubátorban láttuk ilyennek, ott is keresztelte meg a feleségem.
Nem véletlen a Megfeszítetthez való hasonlóság.
Most már Ott van, Vele van.
Szenvedése véget ért.
Onnét könyörög érettünk:
esendő szüleiért, testvéreiért.
Mindannyiunkért.
De ha álmodom,
újból így látom őt:
Karjai kitárva
Keze, lába
átszúrva, vércsepp
alvad rajta.
Szeme lehunyva.
Mellkasa zihál.
Arca öreg,
végtelen ősöreg.

Most kezdem sejteni, milyen ára volt a megváltásunknak.

(Az Igen 2000. áprilisi számából)

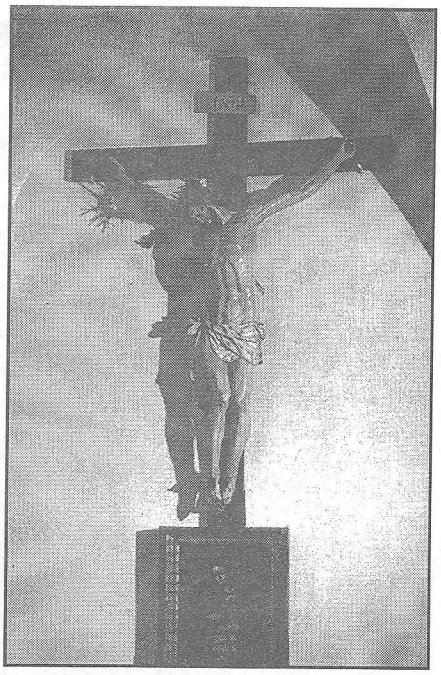

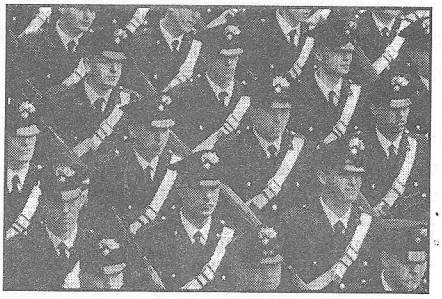

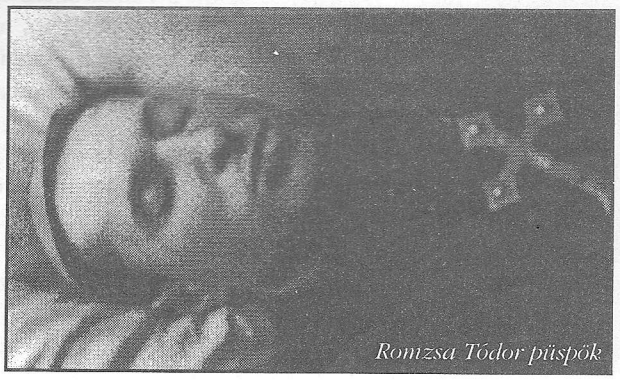

Romzsa Tódor püspök

gyakorolta, közbenjárására rendkívüli, visszafordíthatatlan csoda, gyógyulás történt. A szentatya homíliájában úgy fogalmazott: Boldog Batthyány-Strattmann László sose helyezte a földi javakat az igazi, a mennyei kincsek elébe. Példás családi élete és bőkezű keresztény szolidaritása bátorítson mindenkit az Evangélium hűséges követésére – mondta a pápa.

Az esemény alkalmából a köztársasági elnök fogadást adott a Római Magyar Akadémia épületében, ezen jelen volt a boldoggá avatásra Rómába érkezett magyar katolikus püspöki kar, a Vatikán néhány tisztségviselője, valamint a magyar közélet néhány szereplője.

Mádl Ferenc délután a sajtó képviselői előtt kifejtette: ez a mostani esemény korszerű üzenetet hordoz mai rohanó világunkban. Hiszen példaként állít elénk egy embert, aki egész életét, vagyonát, tudását, hivatását lelki indíttatásból, keresztényi emberszeretetből a szegények, az elesettek, a hontalanok és a betegek megsegítésének szentelte. Ez ráirányítja a mai állami és szociális intézmények, az önkormányzatok figyelmét a szegények, rászorulók, hátrányos helyzetűek problémáira – mondta az államfő.

Egyházi megnyilatkozások az Irak elleni háborúval kapcsolatban

Vatikán: A Szentszéket mélységes aggodalommal tölti el az iraki háború megkezdődése,

II. János Pál pápa március 20-i, csütörtök reggeli szentmiséjét az iraki népért ajánlotta fel.

Pio Laghi bíboros „tragikus és rettenetes eseménynek" minősítette az amerikai-brit csapásokat. Roger Etchegaray bíboros, aki nemrég Irakban járt a szentatya békeküldötteként, azt nyilatkozta, hogy mélységes aggodalommal követi az események alakulását.

„Nem a mi imáink szenvedtek vereséget, hanem a józan ész érvei." – mondta Roberto Tucci jezsuita bíboros, aki éveken át a pápai utak szervezője volt. A Vatikáni Rádióban elmondta: nem vonható kétségbe Szaddám Huszein súlyos felelőssége a jelenlegi helyzet kialakulásáért. Ugyanakkor meggyőződése, hogy nem történt meg minden szükséges lépés a háború elkerülése érdekében. A bíboros igazat adott a szentszéki szóvivőnek, aki kemény szavakkal ugyan, de azt mondta, hogy súlyos felelősség terheli azokat Isten, a lelkiismeret és a történelem előtt, akik úgy érvelnek, hogy már kimerült a válság békés eszközökkel való megoldásának lehetősége. A főpásztor bírálta az amerikai, ún. uralkodó demokráciát, amely a nemzetközi közvélemény és jelentős politikai tényezők támogatása híján döntött az iraki kérdésben. Az amerikaiaknak érdemes odafigyelniük az Amerika-ellenes érzelmekre, amelyek részben igazolhatók, részben nem. Tucci bíboros egyúttal figyelmeztetett arra is, hogy nem érdeke senkinek az Amerika-ellenes érzelmek eluralkodása. Nem érdeke Európának, mert gyengébbé teszi a demokratikus országokat, nem érdeke a közel-keleti népeknek, és főként a palesztinoknak. "Ezzel a konfliktussal sebezhetőbbé válik az iszlám mérsékelt ága, amely hajlamosabb a nyugati világgal való párbeszédre" – mondta a bíboros. VR/MK

Irak keresztény egyházai Szűz Máriának szentelték az országot

Keresztények és muzulmánok a Béke Királynőjének szobra előtt

Bagdad: Irak keresztény egyházainak pátriárkái és püspökei a káld szertartású Szent József székesegyházban Mária Szeplőtelen Szívének szentelték az országot. Mint minden nehéz történelmi időszakban, az iraki keresztények most is a Szűzanyához fordulnak, hogy eszközölje ki számukra Istennél a béke ajándékát. A bagdadi hívek már néhány napja különösen buzgó imába kezdtek a város több templomában a Szűzanya szobra előtt, amelyet már 1998-ban körmenetben végigvittek az egész országban, és amelyet a „Béke Királynőjeként" tisztelnek. A kegyszobrot zarándoklata során mindenütt hívek sokasága fogadta, közöttük számos muzulmán. A bagdadi latin szertartású püspök kezdeményezésére március 20-án került sor az ünnepélyes szertartásra, a káld, a latin, a szír és az örmény szertartású katolikus püspökök, valamint a szír ortodox és az asszír egyház főpásztorai és a hívek jelenlétében. Az eseményt Bagdad minden templomában kihirdették, és annak ellenére is sok hívő – keresztény és muzulmán egyaránt – megjelent, hogy a háború elkezdődött. A szertartást közvetítették az iraki fővárosban jelenlévő nemzetközi tömegtájékoztatási eszközök. A kezdeményezésről tájékoztatták II. János Pál pápát is, aki már többször imára és böjtölésre hívta fel a híveket a béke mielőbbi kieszközlése céljából. VR/MK

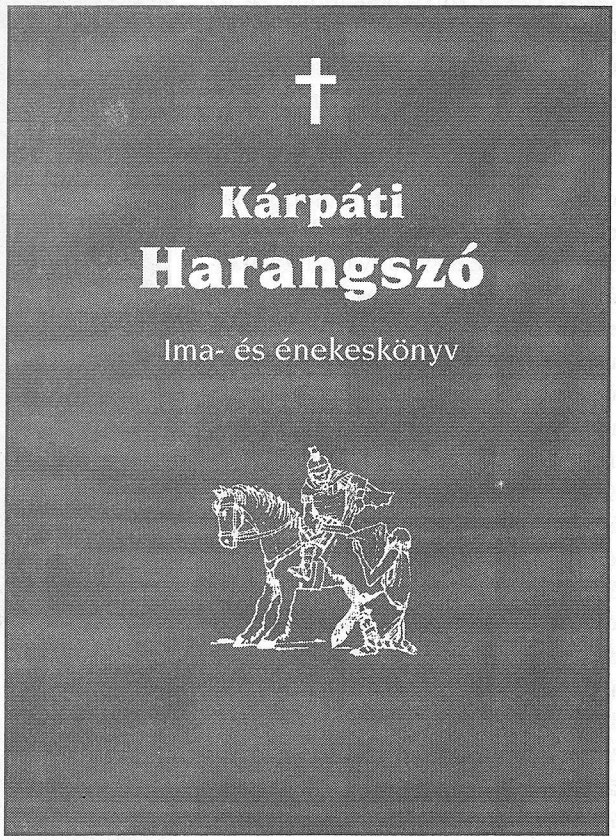

Még kapható a Kárpáti Harangszó c. ima- és énekeskönyv második, javított kiadása, melyet a plébános atyáknál lehet megvenni.

Felhívások

Április 6. – Ifjúsági szentmise lesz Ráton. Vendégelőadónk: Rumszauer Miklós atya, aki három társával együtt jön Kárpátaljára. A szentmisére buszokat indítunk, indulásuk időpontjáról az ifjúsági referenseknél lehet érdeklődni. A program du. 4 órától kezdődik, a szentmise után pedig mindenkit közös agapéra várunk.

Április 11-12-én lesz az Egyházmegyei Hittanverseny döntője a fiatalabb korosztály számára. A döntő színhelye: Ungvár-Radvánc, Szent Gellért kollégium.

Április 26. – Reggel 9 órai kezdettel ifjúsági találkozóra kerül sor Gálocson.

Május 3-án kerül sor az V. Kárpátaljai Római Katolikus Egyházzenei Találkozóra. Várjuk azon kórusok jelentkezését, akik eddig még nem jelezték részvételi szándékukat. Jelentkezni április 22-ig Szvirida Jánosnál lehet a következő telefonszámon: 8-2-31-21164. A program reggel 9 órakor kezdődik.

Május 1-2. – Az Egyházmegyei Hittanverseny döntője az idősebb korosztály számára. A döntő színhelye: Munkács, Pákh-ház, Szadova u. 25.

Május 10-én, szombaton Sillye Jenő és barátai Ungváron énekelnek az esti 6 órás szentmisén, utána pedig koncertet tartanak.

Május 11. Sillye Jenőék Nagyszőlősön az esti szentmisén énekelnek, utána pedig koncertet tartanak.

Roska Péter atya lelkigyakorlatot tart felnőttek számára. Időpont: 2003. július 11-13. között a munkácsi Pákh-házban.

Papi és szerzetesi hivatás iránt érdeklődők figyelmébe!

Várjuk azon fiatalok jelentkezését, akik papi, ill. szerzetesi hivatást éreznek magukban. Bátran fordulj plébánosodhoz vagy a közeledben élő szerzetesekhez eligazításért, vagy jelentkezz Munkácson a püspökségen. A papi ill. szerzetesi életre jelentkező fiataloknak lehetőségük van arra, hogy egy-két éven keresztül kötelezettség nélkül ismerkedjenek az adott rend életével, miközben a rendházban, illetve valamelyik plébánián laknak.

A püspökség címe: 89600 Munkács, Mira u. 15. Telefonszáma: 8-2-31-54670, 54671.

Hazai Hírek

Március 5-én az Ungvári Szent György templom vendége volt Donagh testvér, aki Franciaországból, Taizéből érkezett vidékünkre. Amint beszámolójában említette, már korábban is járt Kárpátalján, Ungváron azonban ez alkalommal volt első ízben.

Donagh testvér, a taizéi közösség tagja lévén, a különböző helységekből összegyűlt híveknek beszámolt közösségük megalakulásának körülményeiről, lelkiségük lényegéről és céljáról, valamint az általuk szervezett ifjúsági taizé-találkozókról. Ezután arra biztatta a jelenlévő fiatalokat, hogy, amennyiben részt vettek már taizé-találkozón, osszák meg a jelenlévőkkel élményeiket.

Az élménybeszámolót hagyományos taizé-imaóra követte, sok-sok meditációs énekkel magyar és ukrán, valamint latin nyelven. Az elmélyülésre nagyon jó lehetőséget kínáló imaóra után a hívek kérdéseket tehettek fel Donagh testvérnek. Nagyböjt első napján, hamvazószerdán ez az imaóra jó lehetőséget nyújtott az Istennel való kapcsolatunk ápolására.

Ódri

Március 7-én, délelőtt 11 órakor Majnek Antal püspök megáldotta Ungvár-Radváncon a Szent Gellért Katolikus Kollégium épületét.

Március 28-30. Házas Hétvégét tartottak az ungvár-radványi Szent Gellért Katolikus Kollégiumban, mintegy tíz - kárpátaljai és magyarországi - házaspár részvételével. A találkozót Csanády Mihály és Márta vezették.

Március 29-én és 30-án Kárpátaljára látogatott a Kolozsvári Gregorián Schola. 29-én, szombaton Ungváron, az esti szentmise után tartottak 50 perces bemutató éneklést, 30-án, vasárnap Beregszászon a 9-es, Munkácson pedig a 11-es nagymisén szolgáltak.

Külföldi hírek

Batthyány-Strattmann László boldoggá avatása

Róma, 2003. március 23. (MTI) – II. János Pál pápa vasárnap délelőtt a római Szent Péter téren Mádl Ferenc köztársasági elnök jelenlétében, magyar és osztrák zarándokok ezrei előtt boldoggá avatta – négy másik személlyel együtt – Batthyány-Strattmann Lászlót, a „szegények orvosát".

A szertartáson Paskai László bíboros, nyugalmazott esztergomi érsek és Cristoph Schönborn, Bécs érseke ismertette a hívők előtt Batthyány-Strattmann László életét.

A boldoggá avatás szertartási szabályainak megfelelően a pápa ünnepélyesen kimondta, hogy a boldog emlékezetű személy életében a keresztény erényeket hősiesen

gyakorolta, közbenjárására rendkívüli, visszafordíthatatlan csoda, gyógyulás történt. A szentatya homíliájában úgy fogalmazott: Boldog Batthyány-Strattmann László sose helyezte a földi javakat az igazi, a mennyei kincsek elébe. Példás családi élete és bőkezű keresztény szolidaritása bátorítson mindenkit az Evangélium hűséges követésére – mondta a pápa.

Az esemény alkalmából a köztársasági elnök fogadást adott a Római Magyar Akadémia épületében, ezen jelen volt a boldoggá avatásra Rómába érkezett magyar katolikus püspöki kar, a Vatikán néhány tisztségviselője, valamint a magyar közélet néhány szereplője.

Mádl Ferenc délután a sajtó képviselői előtt kifejtette: ez a mostani esemény korszerű üzenetet hordoz mai rohanó világunkban. Hiszen példaként állít elénk egy embert, aki egész életét, vagyonát, tudását, hivatását lelki indíttatásból, keresztényi emberszeretetből a szegények, az elesettek, a hontalanok és a betegek megsegítésének szentelte. Ez ráirányítja a mai állami és szociális intézmények, az önkormányzatok figyelmét a szegények, rászorulók, hátrányos helyzetűek problémáira – mondta az államfő.

Egyházi megnyilatkozások az Irak elleni háborúval kapcsolatban

Vatikán: A Szentszéket mélységes aggodalommal tölti el az iraki háború megkezdődése,

II. János Pál pápa március 20-i, csütörtök reggeli szentmiséjét az iraki népért ajánlotta fel.

Pio Laghi bíboros „tragikus és rettenetes eseménynek" minősítette az amerikai-brit csapásokat. Roger Etchegaray bíboros, aki nemrég Irakban járt a szentatya békeküldötteként, azt nyilatkozta, hogy mélységes aggodalommal követi az események alakulását.

„Nem a mi imáink szenvedtek vereséget, hanem a józan ész érvei." – mondta Roberto Tucci jezsuita bíboros, aki éveken át a pápai utak szervezője volt. A Vatikáni Rádióban elmondta: nem vonható kétségbe Szaddám Huszein súlyos felelőssége a jelenlegi helyzet kialakulásáért. Ugyanakkor meggyőződése, hogy nem történt meg minden szükséges lépés a háború elkerülése érdekében. A bíboros igazat adott a szentszéki szóvivőnek, aki kemény szavakkal ugyan, de azt mondta, hogy súlyos felelősség terheli azokat Isten, a lelkiismeret és a történelem előtt, akik úgy érvelnek, hogy már kimerült a válság békés eszközökkel való megoldásának lehetősége. A főpásztor bírálta az amerikai, ún. uralkodó demokráciát, amely a nemzetközi közvélemény és jelentős politikai tényezők támogatása híján döntött az iraki kérdésben. Az amerikaiaknak érdemes odafigyelniük az Amerika-ellenes érzelmekre, amelyek részben igazolhatók, részben nem. Tucci bíboros egyúttal figyelmeztetett arra is, hogy nem érdeke senkinek az Amerika-ellenes érzelmek eluralkodása. Nem érdeke Európának, mert gyengébbé teszi a demokratikus országokat, nem érdeke a közel-keleti népeknek, és főként a palesztinoknak. "Ezzel a konfliktussal sebezhetőbbé válik az iszlám mérsékelt ága, amely hajlamosabb a nyugati világgal való párbeszédre" – mondta a bíboros. VR/MK

Irak keresztény egyházai Szűz Máriának szentelték az országot

Keresztények és muzulmánok a Béke Királynőjének szobra előtt

Bagdad: Irak keresztény egyházainak pátriárkái és püspökei a káld szertartású Szent József székesegyházban Mária Szeplőtelen Szívének szentelték az országot. Mint minden nehéz történelmi időszakban, az iraki keresztények most is a Szűzanyához fordulnak, hogy eszközölje ki számukra Istennél a béke ajándékát. A bagdadi hívek már néhány napja különösen buzgó imába kezdtek a város több templomában a Szűzanya szobra előtt, amelyet már 1998-ban körmenetben végigvittek az egész országban, és amelyet a „Béke Királynőjeként" tisztelnek. A kegyszobrot zarándoklata során mindenütt hívek sokasága fogadta, közöttük számos muzulmán. A bagdadi latin szertartású püspök kezdeményezésére március 20-án került sor az ünnepélyes szertartásra, a káld, a latin, a szír és az örmény szertartású katolikus püspökök, valamint a szír ortodox és az asszír egyház főpásztorai és a hívek jelenlétében. Az eseményt Bagdad minden templomában kihirdették, és annak ellenére is sok hívő – keresztény és muzulmán egyaránt – megjelent, hogy a háború elkezdődött. A szertartást közvetítették az iraki fővárosban jelenlévő nemzetközi tömegtájékoztatási eszközök. A kezdeményezésről tájékoztatták II. János Pál pápát is, aki már többször imára és böjtölésre hívta fel a híveket a béke mielőbbi kieszközlése céljából. VR/MK

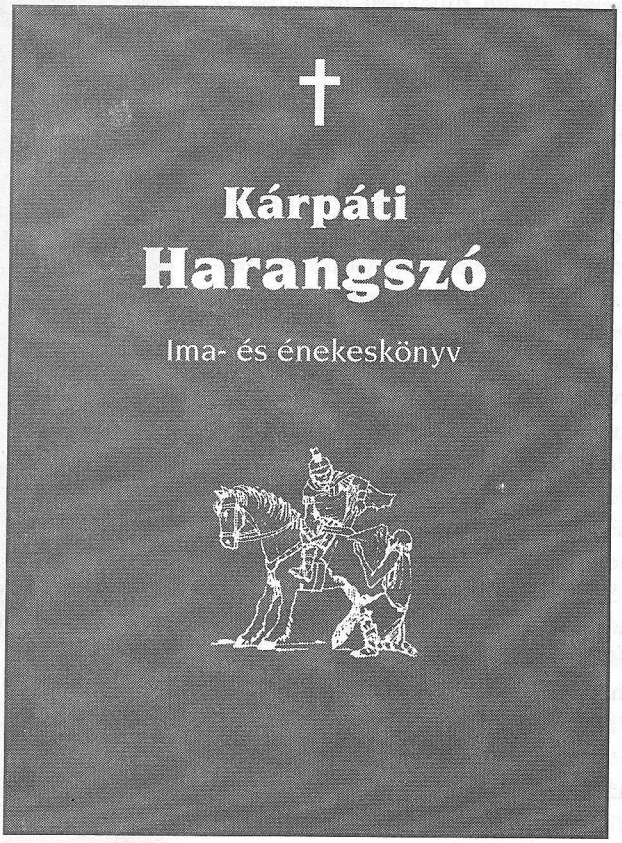

Még kapható a Kárpáti Harangszó c. ima- és énekeskönyv második, javított kiadása, melyet a plébános atyáknál lehet megvenni.

A nagyhét liturgiájáról

Az egész liturgikus év folyamán kiemelkedő helyet foglal el a nagyhét.

Ha a liturgiáról azt mondjuk, hogy csúcs és forrás, akkor ezt még inkább elmondhatjuk nagyhét liturgiájáról. Olyan mozzanatok kapnak helyet benne, melyek csak ekkor fordulnak elő a liturgikus év folyamán, és ezért talán magyarázatra szorulnak.

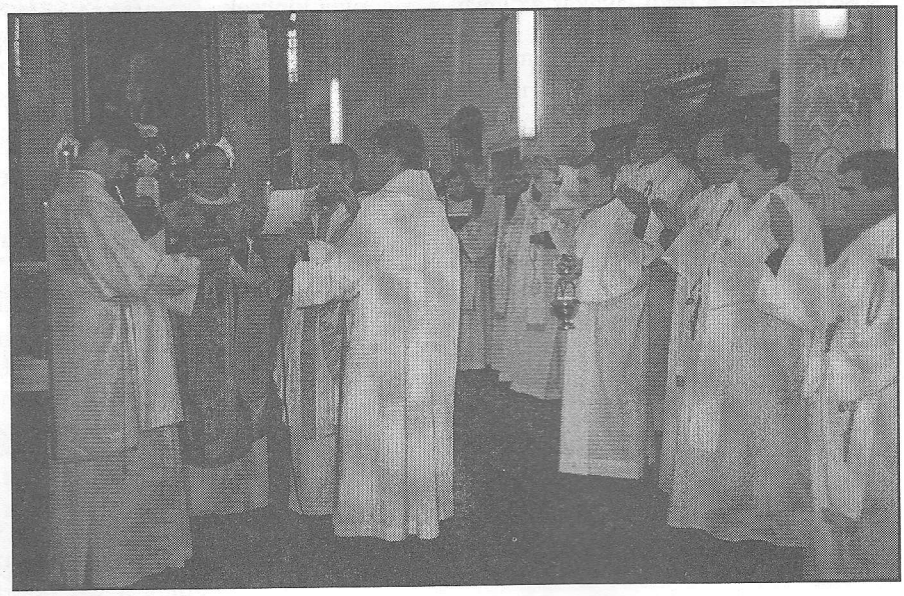

Az olajok megáldása

A nagyhét virágvasárnappal kezdődik. A virágvasárnapot az *Úr szenvedésének vasárnapjaként* is nevezik. Ezen a vasárnapon emlékezünk meg Jézus jeruzsálemi bevonulásáról. A szentmise *barkaszenteléssel* veszi kezdetét, melyet lehetőleg a templomon kívül kell végezni. Ebben a szertartásban megjelenik előttünk az ujjongó jeruzsálemi tömeg, mely Messiásként köszöntötte a bevonuló Urat. Ujjongtak, ágakat tördeltek és lengettek a bevonuló Úr tiszteletére. A gyermekek pedig ruhájukat terítették az útra, és hozsannát kiabáltak Krisztusnak. Virágvasárnap mi is köszöntjük az Urat, és lélekben mi is vele vonulunk Jeruzsálembe. Ezért is van a barkaszentelés a templomon kívül, hogy a hívek körmenetben tudjanak bemenni a templomba, mely a szent várost jelképezi. Virágvasárnap hallhatjuk a *passiót* is, azaz az Úr szenvedésének történetét. Két alkalommal szerepel a liturgiában passió az év folyamán, először virágvasárnap, másodszor pedig nagypénteken. Virágvasárnap, mivel az Úr szenvedésének vasárnapja, nemcsak dicsőséges bevonulására gondolunk, hanem a világot megváltó szenvedésére is. Bár királyként fogadta őt a nép, mi mégis tudjuk azt, hogy néhány nap múlva ez az ujjongó tömeg a kivégzését fogja követelni Pilátustól.

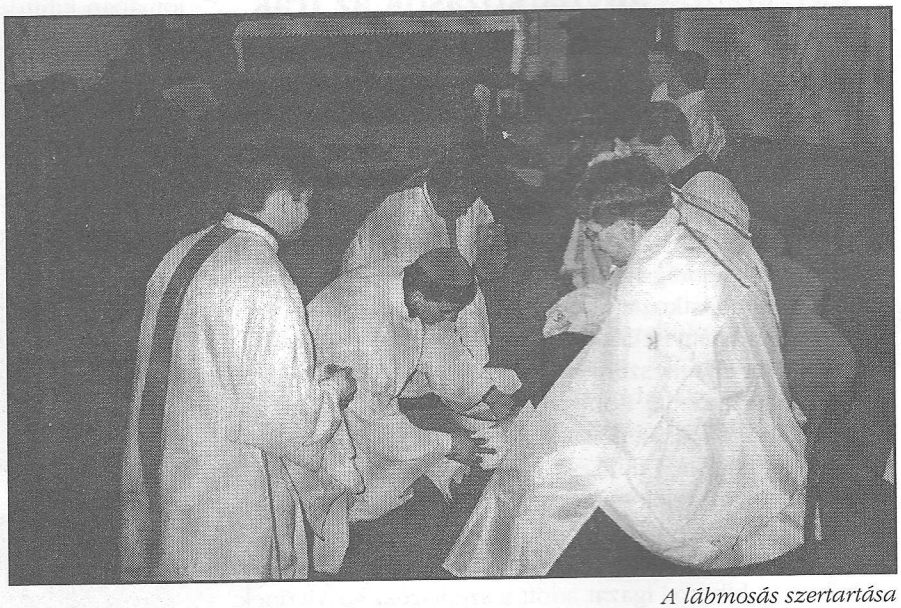

A lábmosás szertartása

Arcra borulás

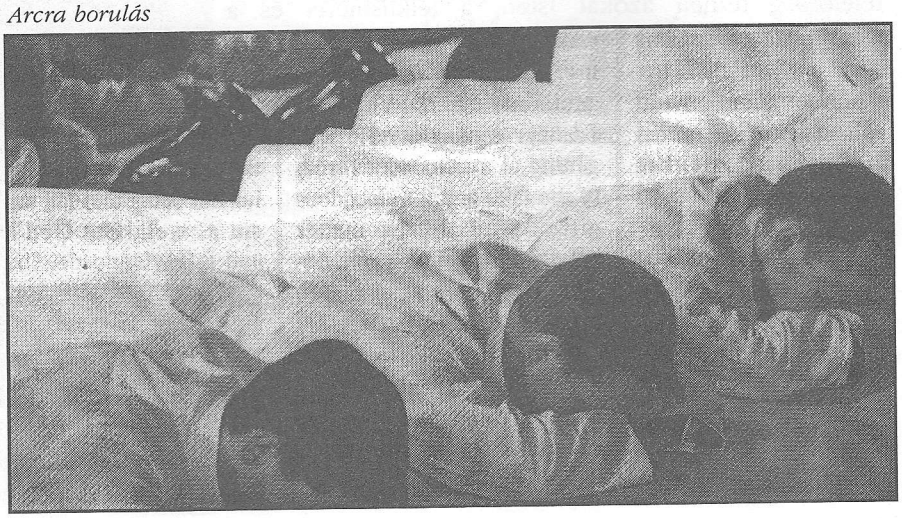

A nagyhét többi napjaiból a szent háromnap egyedülálló. Nagycsütörtökön a legtöbb székesegyházban *olajszentelési szentmisét* tartanak. A mi egyházmegyénkben ez nagyszerdán szokott történni. Ebben a szent-

„Íme, a szent keresztfa!"

Hódolat a szent kereszt előtt – háttérben az ékességeitől megfosztott oltár

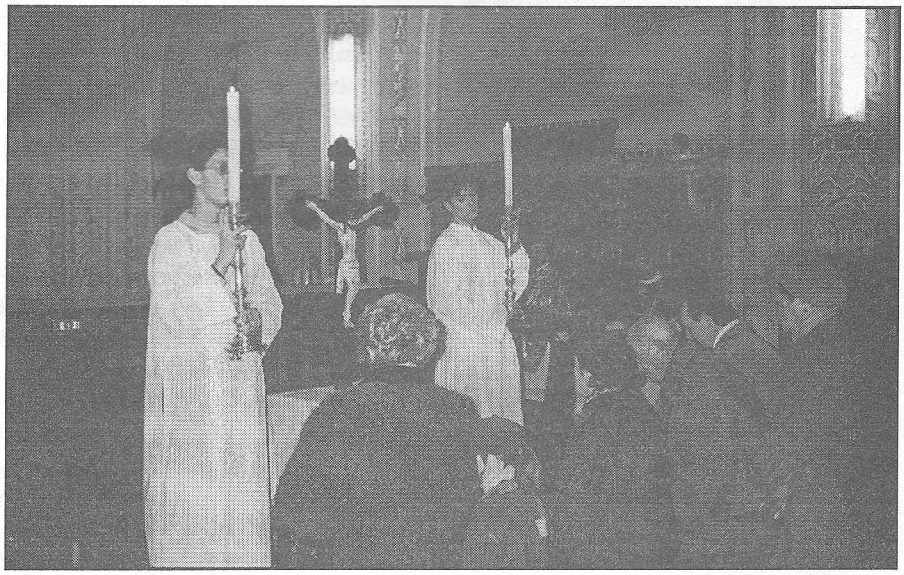

A húsvéti gyertya megáldása

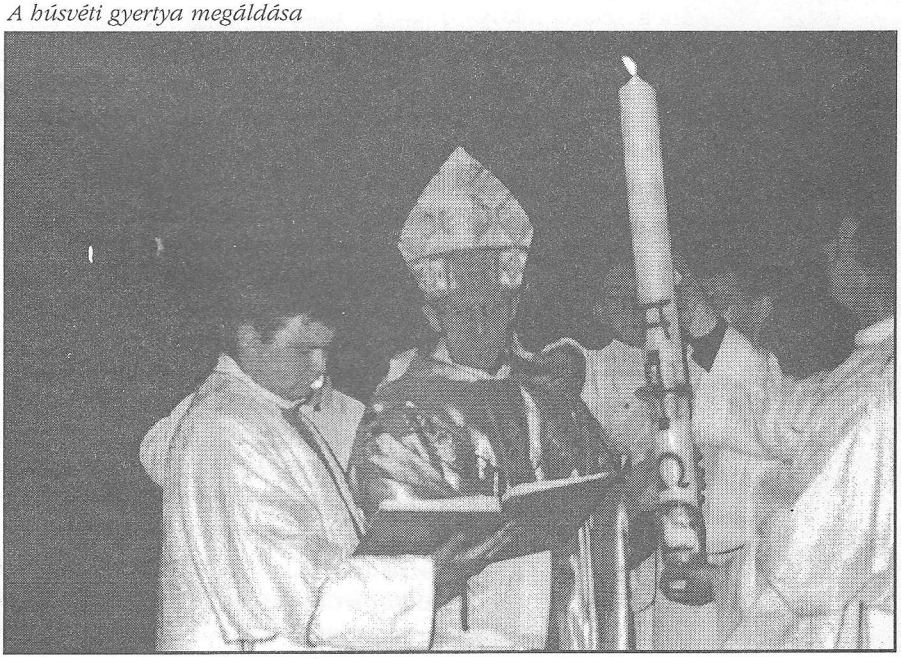

misében szenteli meg a püspök atya a keresztelendők olaját, a betegek olaját és a szent krizmát. Ezeket a megszentelt olajokat használják az év folyamán az egyházmegye papjai a szertartásokhoz – a kereszteléshez, a betegek kenetéhez, a szent krizmát pedig bérmáláshoz. Kívánatos, hogy ezen a szentmisén részt vegyen a papság, hiszen ezen a napon alapította az Úr a papság szentségét, és ezen a napon újítják meg a papok az ígéreteiket is.

Nagycsütörtökön este van az *utolsó vacsora szentmiséje.* Ezen a szentmisén emlékezünk meg az Oltáriszentség alapításáról: arról, hogy Jézus megalapította számunkra az ő testének és vérének szentségét, hogy ezáltal a világ végéig velünk maradhasson. A liturgikus előírás szerint a szentmise elején üres a tabernákulum, hogy érezhetőbb legyen, hogy ezen az estén kapjuk ajándékba az Úrtól az Oltáriszentséget. A nagycsütörtöki szentmisében van a *lábmosás szertartása* is. Ezzel is az Úrra emlékezünk, aki megmosta tanítványai lábát és ezzel példát hagyott nekünk, hogy hogyan cselekedjünk. A szentmise végén egy mellékoltárra visszük az Oltáriszentséget, a főoltáron pedig *oltárfosztás* van. Arra emlékezünk ezzel, hogy Jézust is megfosztották ruháitól.

Nagypénteken nincs szentmise (mivel nincs átváltoztatás), ezen a napon *az Úr szenvedésének szertartását* végezzük. Jézusnak üdvösséget hozó halálára emlékezünk ezen a napon. A szertartás elején a pap leborul az oltár előtt; a legnagyobb tiszteletnek és alázatnak a jele ez a *teljes leborulás.* Nagypénteken is felhangzik a *passió.* Az egyetemes könyörgéseket ünnepélyes formában végezzük, melyek egy bevezető részből és egy könyörgésből állnak. Imádkozunk ilyenkor az egyházért, a pápáért, a püspökért, a keresztelendőkért és más szándékokra is. A nagypénteki szertartásnak fontos mozzanata *a kereszt leleplezése.* Az egyház szemünk elé állítja a szent keresztet, melyen értünk halt meg az Úr Jézus. A szertartás következő része az áldozás és a kereszt elvitele a szent sírhoz.

A húsvéti ételek megáldása

Nagyszombaton nem tartunk semmi istentiszteletet, hiszen ezen a napon az Úr Jézus a sírban feküdt. A *húsvéti vigília* a következő szertartás, amit nagyszombaton este végzünk. E szertartás *tűzszenteléssel* veszi kezdetét, majd a megáldott tűzről gyújtjuk meg a húsvéti gyertyát, mely magát Jézust jelképezi. Bent a templomban felhangzik a gyönyörű örömének, mely mintegy meghirdeti a nagy eseményt: azt, hogy Jézus feltámadt, nem lett úr rajta a halál. Majd hét ószövetségi és két újszövetségi olvasmány következik.

Helyet kap a vigília szertartásán a *keresztvízszentelés* is. Hiszen a kezdeti időkben ilyenkor volt a katekumenek ünnepélyes keresztelése is. Ma is szép és kifejező, ha ilyenkor keresztelés van az egyházközségben. Magyar területen még a húsvéti ünnepélyes körmenet is hozzátartozik a nagyszombati éjszakai szertartáshoz. Szatmári szokás szerint a feltámadást a szent sírtól vagy az oltártól is meghirdeti a pap, mialatt magasra emeli az Oltáriszentséget, a feltámadt Jézus testét.

Húsvét hajnalán pedig ételeket szoktunk megáldani, és a nagyböjt után megáldott húsételeket veszünk magunkhoz, valamint itt, Kárpátalján a megáldott pászkát. De nem szabad elfelejtenünk, hogy ezzel

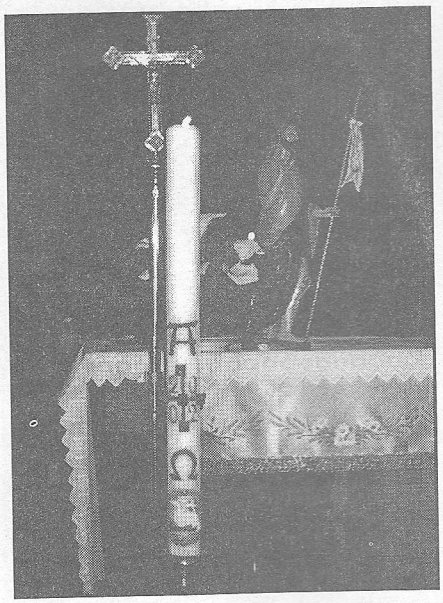

A húsvéti gyertya és a feltámadt Krisztus szobra az oltáron

nem teljes a húsvéti ünneplés. Nem elég a megáldott ételeket magunkhoz venni, szükséges részt venni a húsvéti szentmisén is, és a szentáldozásban magunkhoz venni az Úr testét. Adja az Úr, hogy őszintén és tiszta lélekkel tudjunk részt venni a nagyhét liturgiájában, hogy így igazi és Istennek tetsző húsvétunk legyen.

Molnár János diakónus

A feltámadás meghirdetése

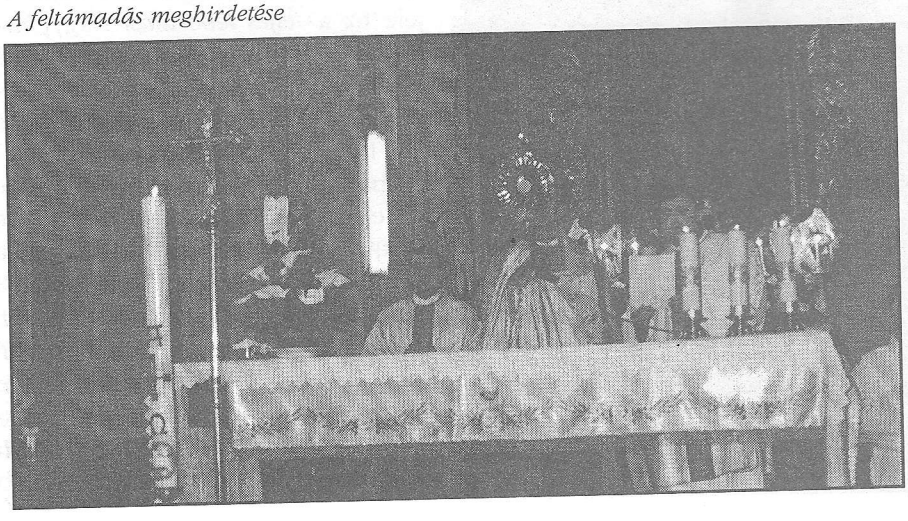

Jézusom, bízom benned!

Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, mivel irgalma örökké megmarad.

Valahányszor hallom a 117. zsoltár eme szavait, mindig örül a lelkem, mert valóban hálával tartozom Istennek, amiért ennyire szeret engem.

Nincs nagyobb kincs az ember számára Isten irgalmánál. Ez a titok oly fölfoghatatlan, hogy Szent Pál apostol sem tudta kifejezni szavakkal. Csak ennyit mondott: Amit szem nem látott, fül nem hallott, ami az ember szívébe föl nem hatolt, azt készítette Isten azoknak, akik szeretik őt (1Kor 2,9). Jézus pedig ezt mondta Szent Fausztina nővérnek: „Szeretetem nagyságát, amit irántad érzek, nem bírnád elviselni, ha itt a földön teljes egészében föltárnám előtted." (Napló 718.) Az ember valószínűleg belehalna a boldogságba, ha valaha felfogná, mennyire szereti Isten. Ezt én sem tudtam, amíg nem találkoztam Fausztina nővérrel. De kezdjük az elejéről.

Édesanyám gyermekkoromtól kezdve vallásosan nevelt, de ez a vallásosság számomra mindig csak kötelességet jelentett, bizonyos külső magatartásformát. Csak azért jártam szentmisére, mert féltem, hogy Isten megharagszik rám, ha megszegem parancsát. Az Úr távolinak tűnt nekem, torzkép alakult ki bennem róla. Soha nem gondoltam arra, hogy személyes kapcsolatba lehet lépni vele, hogy ő irgalmas az emberhez, és ez a legfőbb tulajdonsága.

Az Irgalmas Szeretet lehajolt hozzám. Anélkül, hogy én kerestem volna. Gimnazista koromban egy osztálytársam édesanyjától kaptuk ajándékba az akkor még Boldog Faustyna Kowalska nővér Naplóját, az Isteni Irgalmasság üzenetét. Tizenöt éves voltam. Kamasz kíváncsiságból kezembe vettem és elkezdtem olvasni. Utána nem bírtam letenni. Fausztina nővér egy teljesen más Isten-képet tárt fel előttem, mint ami addig élt bennem: az irgalmas Isten képét, aki keresi az embert, aki mindent megtesz, hogy megmentse és megszentelje őt, és akivel élő szeretet-

kapcsolatba lehet kerülni. Hihetetlen felfedezés volt. Gyökeresen megváltozott az életem. Jézus végtelen szeretetére hasonló nagylelkű szeretettel akartam válaszolni. Felvettem a kapcsolatot az Irgalmasság Anyja Nővéreinek Kongregációjával, amelyben élt és szentté lett Fausztina nővér. Ezután eljártam a nővérek által rendezett lelkinapokra, és egyre jobban elmerültem az Isteni Irgalmasság misztériumában.

Később a Gondviselés úgy rendelte, hogy visszatértem Magyarországra. De az Isteni Irgalmasság üzenetét magammal hoztam, és később – már egyetemistaként – tagja lettem a Faustinum Isteni Irgalmasság Apostolai Társulatának, melynek székhelye Krakkó-Lagiewnikiben van. Az Irgalmas Jézus lett a mindenem, életem jelmondatát pedig Szent Fausztina nővér naplójából választottam: „Célom: szeretet által szorosan egyesülni Istennel; rendeltetésem: Isten irgalmát dicsőíteni, hirdetni." (Napló 729.)

H. D.

Új Ember, 2002. június 23.

Az isteni irgalmasság kilencedet nagypénteken kell elkezdeni, és húsvét második vasárnapján, az Isteni Irgalmasság vasárnapján fejeződik be.

Belon Gellért

A húsvéti Krisztus

A szenzációtlan belépés az emberek világába egészen plasztikus képet mutat a mi Urunk feltámadása után. A bezárt és lepecsételt sírból a sziklán keresztül jön ki, teljesen észrevétlenül. A követ elhengerítő angyal már mint feltámadottról beszél. (Mt 28,6) Egy ideig tehát az őrök is azt hitték, hogy még benn van a sírban holtan, pedig már feltámadt. Feltámadt testének dicsőségét nem mutatja meg sem az őröknek, sem Pilátusnak, sem a főtanácsnak. Híveit nem rendeli egy helyre, hanem úgy tereli össze szinte egyenként. És mindig az ismeretlenségből lép elő. Magdolna kertésznek látja, az emmausziak vándornak, a Tibériás tavi halászok idegennek.

Nem meglepő, hogy a feltámadt Krisztus, aki tele van a halálon aratott győzelmének szent érzéseivel és a megváltás véres munkájának elvégzésén érzett boldogsággal, olyan egyszerű formában lép be újra emberek életébe, mintha egészen közönséges ember volna? Ezt kell imádkozva figyelembe vennünk az oltáriszentségben való jelenléténél is: hogy egyszerű formát választ. A megváltás keresztáldozatának beteljesítése után, midőn – a zsoltár szerint – a mennyei Atya így szólt hozzá: „Ülj jobbomra, és minden ellenségedet lábad alá teszem zsámolyul." (Zsolt 110,1) – „Istennel való egyenlőségét nem tartja olyan dolognak, amelyhez föltétlenül ragaszkodnia kell, hanem szolgai alakot ölt, kiüresíti önmagát." (Fil 2, 6-7) A kenyér formáját veszi fel, hogy annál jobban megközelítsen bennünket. És ha most összefoglalóan megnézzük Jézus közeledését hozzánk, nem vesszük-e észre, hogy egyenes vonalban jutunk el oltáriszentségi érkezéséig és jelenlétéig? Itt sem ad több jelet magáról, mint Szűz Anyja méhében az angyali üdvözlet utáni időkben. Itt sem nyilatkozik meg jobban, mint rejtett gyermekségében. Itt sincs más törvények alatt jelenléte, mint a meglévő anyag törvényeinek kiszolgáltatva. Itt is velünk halad életünk emmauszi útján, mint ismeretlen útitárs, és úgy figyeli sokszor egész éjszakai hiábavaló munkáinkat, amint apostolaink halászását a Tibériás tenger partjának ismeretlene.

De mert nincs jele, nincs is velünk? Mert nem borít el szeretetének lángsugaraival érezhető módon, nem is szeret minket? Mert nem ragyog dicsőségének fénye a szentségház körül, nem dicsőséges Istenünk-e? Valóban visszafojtott lélegzetű és lábujjhegyen járó szeretet ez. Nesztelenebb, mint a tolvaj nesztelensége az Ő titokzatos hallgatása.

De mindez csak azért, hogy mi boldog rátalálással felfedezzük őt. Sokan hallották Keresztelő János kiáltását: Íme, az Isten Báránya! (Jn 1,36) De nem jutott el hozzá senki, csak akik utána mentek: András és János. És feltámadása után is csak azok látják meg, akik felfedezik jelenlétének titkos jeleiről. Legyünk mi is felfedezői e köztünk lévő Titoknak, akit nem ismerünk.

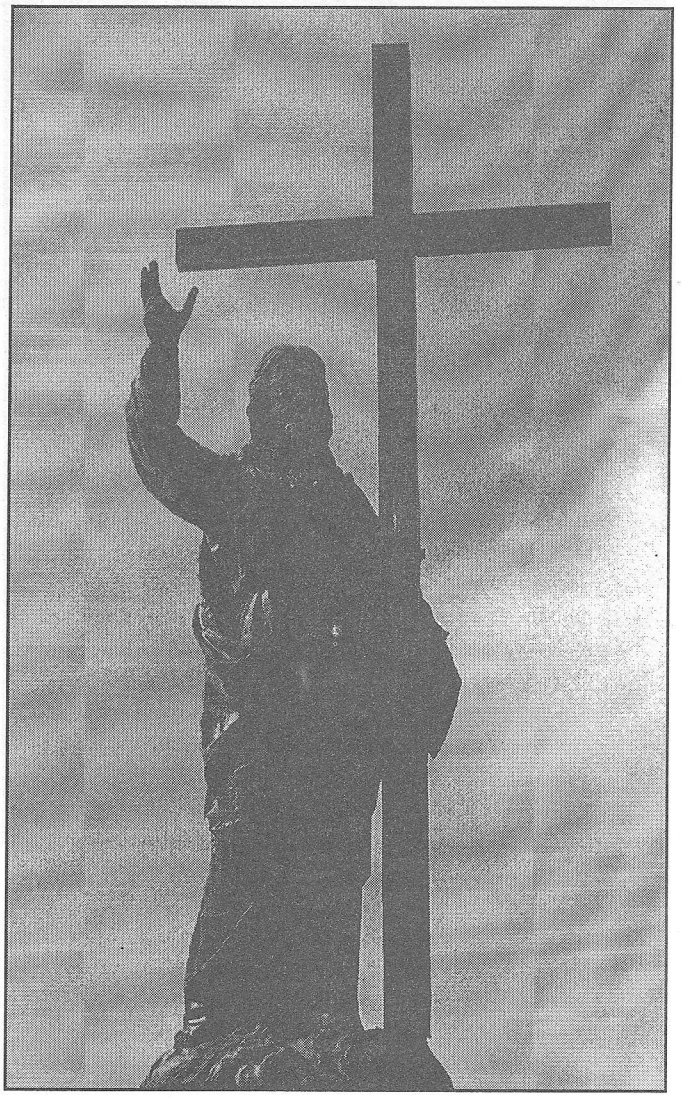

Az isteni irgalmasság kilencede

AZ ISTENI IRGALMASSÁG RÓZSAFÜZÉRE

Bevezetés: Miatyánk, Üdvözlégy, Hiszekegy.

Nagy szemekre: „Örök Atya! Felajánlom Neked szeretett Fiadnak, a mi Urunk, Jézus Krisztusnak testét és vérét, lelkét és istenségét engesztelésül bűneinkért és az egész világ bűneiért."

Kis szemekre: „Jézus fájdalmas szenvedéséért irgalmazz nekünk és az egész világnak!"

Befejezésre *(háromszor):* „Szent Isten, szent, erős Isten, szent, halhatatlan Isten, irgalmazz nekünk és az egész világnak!"

„Azt akarom, hogy ismerd meg mélyebben szeretetemet, mellyel szívem a lelkekért lángol, s mindezt akkor érted majd meg, amikor szenvedésemen elmélkedsz. Kérd irgalmasságomat a bűnösök számára; vágyom az ő üdvösségükre. Ha egy bűnösért megtört szívvel és hittel elmondod ezt az imát, megadom neki a megtérés kegyelmét. Így szól ez az ima: Ó, Vér és víz, mely Jézus Szívéből törtél elő, mint irgalmunk forrása – bízom benned." *(Napló 186-187.)*

1937. augusztus 10-én írja naplójában Fausztina nővér: „Azt kívánom – mondta az Úr –, hogy ez alatt a kilenc nap alatt vezesd a lelkeket irgalmasságom forrásához, hogy ott erőt, bátorságot és kegyelmet találjanak ehhez az élethez, és főleg haláluk órájára. Mindennap a lelkeknek más csoportját vezesd hozzám. Én elmerítem őket irgalmasságomban, bevezetem őket Atyám házába. Ez a te feladatod ebben az életben és a következőben." „Az isteni irgalmasság kilencede, amelynek leírására Jézus adott nekem utasítást, nagypénteken kezdődik, az irgalmasság ünnepének előkészítéseként." *(Ezt a kilencedet azonban bármikor máskor is elvégezhetjük.)*

Első nap: Imádkozzunk Isten irgalmasságáért az egész emberiségszámára, de főleg a bűnösökért. Irgalmas Jézus, akinek sajátja, hogy irgalmas vagy irántunk és megbocsátasz nekünk, ne tekintsd bűneinket, hanem a bizalmat, amelyet végtelen jóságodba helyezünk. Fogadj be mindnyájunkat irgalmas Szívedbe, és ne engedj onnan senkit sem eltávozni az egész örökkévalóságon át. Arra a szeretetre hivatkozva kérjük ezt tőled, amely egyesít téged az Atyával és a Szentlélekkel, a felfoghatatlan Szentháromság egységében.

Miatyánk. Üdvözlégy. Dicsőség.

Örök Atya, tekints le kegyesen az egész emberiségre, és főleg a szegény bűnösökre, akiknek egyetlen reménye a te Fiadnak és a mi Urunknak, Jézus Krisztusnak legirgalmasabb Szíve. Az Ő fájdalmas szenvedése által mutasd meg nekünk irgalmadat, hogy az örökkévalóságon át dicsőíthessük mindenhatóságodat. Amen.

Második nap: Imádkozzunk a papokért és szerzetesekért, akiken keresztül Isten irgalma leszáll az egész emberiségre. Irgalmas Jézus, akitől minden jó származik, növeld kegyelmeidet a papok és szerzetesek lelkében, hogy ők méltóképpen és gyümölcsözően töltsék be feladatukat szőlődben, szavukkal és példájukkal mindenkit megfelelő áhítatra serkentve Isten irgalmassága iránt az egész örökkévalóságban.

Miatyánk. Üdvözlégy. Dicsőség.

Örök Atya, tekints le kegyesen a szőlődben dolgozók sokaságára – a papok, testvérek és nővérek lelkére, akik Fiad és a mi Urunk, Jézus Krisztus szeretetének különös tárgyát képezik. Add rájuk hatalmas áldásod kegyelmét és add meg nekik a világosságot, hogy kellőképpen vezethessék a híveket az üdvösség útján, levonva rájuk irgalmadat. Amen.

Harmadik nap: Imádkozzunk a keresztény hívekért. Irgalmas Jézus, aki Isten irgalmasságának kincstárából bőségesen adod mindenkinek kegyelmeidet, fogadj be minden keresztény hívet irgalmas Szívedbe, és ne engedd, hogy onnan eltávozzanak az örökkévalóságon keresztül. Kérjük tőled ezt arra a szeretetre hivatkozva, amely egyesít téged az Atyával, a Szentlélekkel és a felfoghatatlan Szentháromsággal.

Miatyánk. Üdvözlégy. Dicsőség.

Örök Atya, tekints le kegyesen a hívek lelkére, mint Fiad szeretett örökségére, és az ő fájdalmas szenvedéséért add áldásodat rájuk és vedd körül őket szakadatlan gondosságoddal. Add, hogy sose veszítsék el a szent hit szeretetét és gazdagságát, hanem megdicsőítsék határtalan

irgalmadat az angyalok és szentek sokaságával együtt az örökkévalóságon át. Amen.

Negyedik nap: Imádkozzunk a pogányokért és hitetlenekért, akik még nem ismerik Isten irgalmasságát. Irgalmas Jézus, a világ világossága, fogadd be irgalmas Szívedbe a pogányok és hitetlenek lelkét, akik még nem ismernek téged. Kegyelmed fénye világítsa meg őket, hogy velünk együtt dicsérjék irgalmad csodáit az örökkévalóságon át.

Miatyánk. Üdvözlégy. Dicsőség.

Örök Atya, tekints le kegyesen a pogányok és hitetlenek lelkére, akik még nem ismerik Fiadnak és a mi Urunknak, Jézus Krisztusnak legirgalmasabb Szívét. Vondd őket az evangélium világosságának közelébe, hogy megismerhessék, mily nagy boldogság téged szeretni és irgalmadat dicsőíteni az örökkévalóságon át. Amen.

Ötödik nap: Imádkozzunk a tévhitűekért. Irgalmas Jézus, aki magad vagy a jóság és nem utasítod vissza a világosságot azoknak, akik alázatosan keresnek, fogadd be legirgalmasabb Szívedbe a tévhitű lelkeket. Világosságoddal vondd be őket az Egyházzal való egységbe, hogy velünk együtt dicsérhessék irgalmad nagylelkűségét az örökkévalóságon át.

Miatyánk. Üdvözlégy. Dicsőség.

Örök Atya, tekints le kegyesen a tévhitűek lelkére, és amikor visszaélve kegyelmeddel makacsul kitartanak tévedéseikben, s eltékozolják ezt a kincset, ne nézz gonoszságukra, hanem – megemlékezve Fiad szeretetéről és keserves szenvedéséről, s arról, hogy szenvedése előtt oly buzgón kért téged: „hogy mindnyájan egyek legyenek" – add, hogy ezek a lelkek, amily gyorsan csak lehet, visszatérjenek ehhez az áldott egységhez, és velünk együtt dicsérjék mindörökké irgalmadat. Amen.

Hatodik nap: Imádkozzunk a kisgyerekekért és a gyermekded lelkekért. Irgalmas Jézus, aki azt mondtad: „Tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű", fogadd be legirgalmasabb Szívedbe a kisgyermekek lelkét és azokat, akik hozzájuk hasonlóan szelídekké és alázatosakká váltak, és ezáltal elbűvölik az eget, mint valami illatos koszorú égi Anyád trónja előtt. Add, hogy ők állandóan Szent Szívedben tartózkodjanak, és ott állandóan dicsérjék Isten irgalmát.

Miatyánk. Üdvözlégy. Dicsőség.

Örök Atya, tekints le kegyesen a kisgyermekekre és a szelíd és alázatos lelkekre, akik leginkább hasonlóvá váltak szeretett Fiadhoz, és akik erényeinek illata felszáll trónusod zsámolyához. Irgalmasság Atyja, kérünk téged ezek iránt a lelkek iránt érzett szeretetedre és a gyönyörűségre, amelyet bennük lelsz, áldj meg minket és az egész világot, hogy mi mindnyájan szüntelenül dicsérjük irgalmasságodat. Amen.

Hetedik nap: Imádkozzunk mindazokért, akik tisztelik Isten irgalmasságát és táplálják a beléje vetett bizalmat, ezáltal mintegy élő képévé válnak Jézus legirgalmasabb Szívének. Irgalmas Jézus, akinek irgalmas Szíve maga a szeretet, fogadd be Szívedbe azokat a lelkeket, akik különösképpen Isten irgalmassága tiszteletének szentelik magukat. Dicsérve az Ő nagyságát, ezek a lelkek, akiknek igazi és hatalmas ereje magától Istentől származik, az egész emberiség szenvedésének terhét meg akarják osztani és vállukon kívánják hordozni veled együtt, a kínokon és viszontagságokon keresztül. Takard be őket állandóan növekvő irgalmaddal és erősítsd őket mindig az erősség, türelem és kitartás kegyelmével.

Miatyánk. Üdvözlégy. Dicsőség.

Örök Atya, tekints kegyesen azokra a lelkekre, akik különös gyengédséggel dicsérik és tisztelik irgalmadat, akik ajkáról dicshimnuszok áradnak és akiknek keze tele van az irgalmasság cselekedeteivel. Kérünk téged, mutasd meg nekik állandóan növekvő irgalmadat a remény mértékében, amelyet beléd helyeznek, és az ígéret szerint, hogy mindig, de főleg haláluk óráján megvéded őket, mint saját dicsőségedet. Amen.

Nyolcadik nap: Imádkozzunk a tisztítótűzben levő lelkekért, akik eleget tesznek Isten igazságosságának, hogy Krisztus vérének irgalmas áradata csökkentse és megrövidítse szenvedésüket. Irgalmas Jézus, aki azt mondottad: „Legyetek irgalmasok, amint mennyei Atyátok is irgalmas", kérünk, fogadd be legirgalmasabb Szívedbe a tisztítótűzben szenvedő lelkeket, akik ott törlesztik adósságukat Isten igazságossága iránt. A vér és víz áradata, ami isteni Szívedből tört elő, oltsa ki a tisztítótűz lángjait, hogy ott is megdicsőüljön irgalmad végtelen hatalma.

Miatyánk. Üdvözlégy. Dicsőség.

Örök Atya, tekints le kegyesen a tisztítótűzben szenvedő lelkekre, és a mi Urunk, Jézus Krisztus fájdalmas szenvedése által, és a keserűségért, ami kicsordult Szentséges Szívéből abban az órában, szánd meg azokat, akik most igazságod alá vannak vetve. Kérünk téged, tekints rájuk leginkább szeretett Fiad és a mi Urunk sebein keresztül, akinek irgalma felülmúlja igazságosságodat. Amen.

Kilencedik nap: Imádkozzunk a lanyha lelkekért, akik a Getszemáni kertben rettenetes szenvedéseket okoztak a mi Urunknak. Irgalmas Jézus, aki maga a jóság vagy, vezess legirgalmasabb Szívedbe minden lanyha lelket, akik rothadó hullák módjára undorral és utálattal töltöttek el téged az Olajfák kertjében. Vesd be őket legtisztább szereteted tüzébe és olvaszd fel jeges hidegségüket, hogy ezentúl a buzgóság mindinkább növekvő tüze lángoljon bennük és örökké dicsérjék határtalan irgalmadat.

Miatyánk. Üdvözlégy. Dicsőség.

Örök Atya, tekints kegyesen a lanyha lelkekre, akik valaha az Olajfák kertjében kicsikarták Szívedből a fájdalmas panaszt: „Távozzék tőlem ez a pohár." Kérünk téged ugyanannak a leginkább szeretett Fiadnak és a mi Urunknak, Jézus Krisztusnak keserves szenvedésére és háromórás haláltusájára a kereszten, gyújts lángra ezekben a lelkekben új buzgóságot dicsőségedért, és töltsd meg szívüket igazi szeretettel, hogy így feléledve véghezvihessék a földön az irgalmasság cselekedeteit és dicsőíthessék Isten irgalmasságát az örökkévalóságon át. Amen.

JÉZUSOM, BÍZOM BENNED!

Április szentjei

Galgani Szent Gemma
szűz

(1878. március 12. – 1903. április 11.)

Ünnepe: április 11.

Gemma jámbor és jómódú szülők negyedik gyermeke, neve drágakövet jelent. Erényei folytán valóban családja ékessége és az Egyház drágaköve lett.

Édesanyja úgy tekintett lánya adottságaira, hogy „aki sokat kapott, attól sokat is követelnek vissza". Mint lánya első lelkivezetője, egy életre meghatározta Gemma lelki életét. A kislány tőle tanult istenismeretet, édesanyja szerettette meg vele az első erénygyakorlatokat és a gyakori szentgyónást, együtt imádkoztak s fogalmaztak meg kisebb-nagyobb jófeltételeket. Annál fájdalmasabb volt Gemma számára anyja korai halála (1886).

A bérmálását és anyja halálát követő évben kezdett fölébredni benne a vágy a szentáldozás után. Gyakran kérte könnyes szemekkel gyóntatóját, tanítóit: „Adjátok nekem Jézust!" Kilencéves volt, amikor – a kor szokásaitól eltérően – 1887. június 17-én, Jézus Szentséges Szívének ünnepén első szentáldozásához járulhatott.

1886-tól a Szent Zitáról elnevezett apácák intézetébe járt.

Szinte egész életét végigkísérték a betegségek. Először öccse, Luigino halála törte meg egészségét. Luigino papnak készült, s mély lelki rokonság fűzte össze a két testvért. Gemma az utolsó pillanatig kitartott a tüdőbeteg ápolásában, majd három hónapra rá ő maga is súlyosan megbetegedett. Amikor csonttuberkulózisa miatt meg kellett operálni, nem engedte elaltatni magát. Szenvedései közben a Megfeszített képére tekintett: ilyenkor megnyugodott és bocsánatot kért türelmetlenségéért.

Betegsége súlyosbodott, s mivel az orvosok lemondtak életéről, családja csodáért esedezett. Gemma kilencedet kezdett Alacoque Szent Margit tiszteletére. Az utolsó napon – március első péntekje volt – gyónt és áldozott, két óra múlva pedig gyógyultan felkelt betegágyából. Örvendező családja nem is sejtette, hogy azon a reggelen a szentáldozásban maga az Úr Jézus Krisztus fogadta őt leányává, és a Fájdalmas Szüzet adta édesanyjául.

Ezek után csaknem megszakítás nélkül kapcsolata volt a mennyországgal, látta Őrangyalát, s tőle tanulta a tökéletesség útján oly fontos „apróságokat": kevés beszéd, türelem, a saját vélemény kerülése, őszinte bűnvallás, tökéletes engedelmesség, a szemek fékezése.

1899. június 8-án, a Szent Szív ünnepének vigíliáján az Úr megajándékozta őt szent sebeinek stigmáival. Ettől kezdve minden csütörtök este nyolc órától másnap három óráig láthatók voltak testén az Úr Krisztus vérző sebei. Nagy kínt jelentett Gemma számára e rendkívüli kegyelmek eltitkolása.

Napjai munkával és imádsággal teltek. Reggel két szentmisét hallgatott, naponta áldozott, este egyórás szentségimádást tartott.

Nagy lelki szárazságai és kísértései voltak. Egyik súlyos tisztaságellenes kísértésekor jéghideg vízbe vetette magát. A sátán többször megkörnyékezte a kétségbeeséssel is.

Az Úr valóban színarannyá égette a lelkét. Vágyai egy pontra zsugorodtak össze: „Jézusom – kérte –, tégy magadhoz hasonlóvá! Te vagy a fájdalmak férfia, add, hogy én a fájdalmak leánya legyek!" Az Úr pedig a misztikus eljegyzés kegyelmével felelt imájára. Ahogy közelgett élete vége, úgy lettek áldozatai mindinkább misztikus jellegűek: istenkáromló beszéd hallatára vér borította el testét és sokszor sírt véres könnyeket a bűnösökért.

Halála előtt mély elragadtatásba esett, karjai ki voltak feszítve, mintha a kereszten haldokolna. Utolsó szavai ezek voltak: „Most már való igaz, hogy többet nem bírok el. Jézus! Neked ajánlom szegény lelkemet! Jézus!"

Amikor a temetés után két héttel exhumálták, szíve teljesen ép volt, telve friss vérrel, mint életében.

1933-ban boldoggá, 1938-ban szentté avatták.

Soubirous Szent Bernadett
Szűz

(1844. február 17. – 1879. április 16.)

Ünnepe: április 16.

Bernadett volt a legidősebb hat testvére közül. Szülei molnárok voltak és a legnagyobb szegénységben éltek. Bernadett beteges gyermek volt. 1854-ben, a kolerajárvány idején is megbetegedett, és sokáig tartott, amíg ismét erőre kapott.

1858. február 11. és július 16. között a Lourdes melletti Massabielle-barlangban tizennyolc látomása volt. Elragadtatásba esett, s egy ismeretlen „Hölgy" ezeket mondta a tizennégy éves kislánynak: „Imádkozz a bűnösökért!" – „Bűnbánat, bűnbánat, bűnbánat!" – „Mondd meg a papoknak, azt akarom, hogy itt kápolnát építsenek nekem." – „Körmenetben jöjjetek ide." – „Menj, igyál a forrásból, és mosdj meg a vizében!" Ez utóbbi fölszólításra a kis látnok kezével kaparni kezdett a barlang alján, és fölfakadt egy forrás, amely ma is ontja magából a vizet.

A barlangnál történt jelenések és a forrásnál egymást követő gyógyulások a hívő és a hitetlen világot egyaránt megmozgatták. Az 1858. július 16-i jelenés után Bernadett nem látta többé a Szűzanyát, aki megígérte neki, hogy boldoggá teszi, de nem itt a földön.

A jelenések utáni években sokat kellett szenvednie. Kérdezték, vádolták, csapdákat állítottak eléje, Bernadett pedig mindig ugyanazzal a nyílt egyszerűséggel és őszinteséggel válaszolt.

1868-ban fölvételt nyert a nevers-i iskola- és szeretetnővérek közé. A kolostorban a mesternő és a főnöknő egyaránt attól félt, hogy Bernadettet kevéllyé és beképzeltté teszik a jelenések. Ezért úgy gondolták, minden alkalmat meg kell ragadniuk, hogy megalázzák – mintha Isten nem gondoskodott volna választottja alázatának gyarapításáról a belső megvilágosítás révén.

E belső, isteni világosságnál ismerte föl Bernadett az igazságot, mely teljesen áthatotta: az ember semmi, semmire nem képes, semmije nincs, ami ne Isten ajándéka volna és ne a kegyelem műve lenne az emberben. Ezért készséggel fogadott minden megalázást, s mindenben és minden mögött Isten akaratát látta.

1879. április 16-án halt meg Neversben. Utolsó szavai ezek voltak: „Szentséges Szűz Mária, Isten Anyja, imádkozz értem, szegény bűnösért!" A teste nem látott romlást, ma is épen őrzik. 1925-ben boldoggá, 1933-ban szentté avatták.

Életige, 2003. április

„Ne az legyen, amit én akarok, hanem amit te!" (Mk 14,36)

Jézus az Olajfák hegyén volt, a Getszemáni kertben. Elérkezett a várva várt óra, egész életének kulcspillanata. Földre borult, és bensőséges bizalommal „Atyjának" nevezte Istent, hozzá fohászkodott, hogy ne kelljen „kiinnia a kelyhet"[1], vagyis szenvednie és meghalnia. Azt kérte Tőle, hogy múljon el ez az óra, aztán mégis teljesen az Ő akaratára hagyatkozott:

„Ne az legyen, amit én akarok, hanem amit te!"

Jézus tudta, hogy szenvedése nem a véletlen műve, és nem is egyszerűen emberi döntések eredménye, hanem Isten terve. Emberek ítélik el és utasítják őt vissza, de a „kehely" Isten kezéből származik.

Jézus azt tanítja nekünk, hogy az Atya személyes szeretettel szeret minket, és mindannyiunkról van egy szeretet-terve. Ha hiszünk ebben a szeretetben és válaszolunk rá – ez ugyanis feltétel –, akkor Ő mindent a javunkra fordít.

Jézus életében semmi sem történt véletlenül, még a szenvedés és a halál sem. Ezt a Feltámadás követte, amit ebben a hónapban ünneplünk.

A Feltámadt Jézus példája fény kell hogy legyen életünkben. Mindent, ami bekövetkezik, ami történik, vagy ami körülvesz bennünket, azt is, ami fájdalommal tölt el, tudnunk kell úgy látni, hogy az a minket szerető Isten akarata – vagy pedig megengedte, mert ezzel is szeret bennünket. Így minden értelmet nyer. Felfedezzük, hogy minden végtelenül hasznos: az is, ami érthetetlennek és abszurdnak tűnik az adott pillanatban, sőt az is, ami olyan halálos gyötrődéssel tölt el, mint amit Jézus is átélt. Elég, ha az Atya szeretetébe vetett teljes bizalommal Vele együtt ismételjük:

„Ne az legyen, amit én akarok, hanem amit te!"

Az Ő akarata nem olyan, mint amilyennek sokszor gondoljuk: nem olyan elrendeltetés, amelybe bele kell nyugodnunk, különösen, ha fájdalmas; és nem is monoton cselekedetek szórványos ismétlődése életünkben. Az Ő akarata az, hogy éljünk, hogy örömmel adjunk hálát Neki az élet ajándékaiért.

Isten akarata az a hang, amely folyton megszólít és hív; az a mód, ahogyan Isten kifejezi szeretetét, hogy nekünk adja Élete teljességét.

Úgy lehetne legjobban ábrázolni, mint a Napot, amelynek sugarai olyanok, mint az Ő akarata rólunk, mindannyiunkról. Mindenki a saját sugarán halad, amely különbözik a mellette lévő sugártól, de mindegyik a Nap sugara, Isten akarata. Mindannyian egyetlen akaratot teszünk, Istenét, de ez mindenki számára különböző. A sugarak pedig minél közelebb kerülnek a Naphoz, annál közelebb kerülnek egymáshoz is. Mi is, minél közelebb jutunk Istenhez azáltal, hogy egyre tökéletesebben tesszük isteni akaratát, annál közelebb jutunk egymáshoz, amíg végül mindnyájan egyek leszünk.

Ha így élünk, akkor életünkben minden megváltozhat. Ahelyett, hogy csak azok felé fordulnánk szeretettel, akik szimpatikusak, képesek leszünk odalépni mindenkihez, akit Isten akarata mellénk állít. Ahelyett, hogy a számunkra kedves dolgokat keresnénk, tudni fogjuk azt választani, amit Isten sugall nekünk. Ha rá próbálunk feszülni az adott pillanatra vonatkozó isteni akaratra („amit te akarsz"), el tudunk majd szakadni mindentől, még önmagunktól is („ne az legyen, amit én akarok"). Így teszünk majd, annak ellenére, hogy nem az elszakadást keressük, hanem egyedül Istent; örömünk pedig teljes lesz. Elég, ha belemerülünk az adott pillanatba, és teljesítjük az Ő akaratát a jelenben, ezt ismételgetve:

„Ne az legyen, amit én akarok, hanem amit te!"

Az elmúlt pillanat nem létezik többé, az eljövendő pedig nincs még birtokunkban. Olyan ez, mint az utazás a vonaton: azért, hogy célba érjünk, nem járkálunk fel és alá, hanem nyugodtan ülünk a helyünkön. Ugyanígy kell a jelen pillanatba helyezkednünk: az idő vonata halad magától. Istent csak a nekünk megadatott jelenben tudjuk szeretni úgy, hogy kimondjuk erős, teljes és aktív „igenünket" az Ő akaratára.

Szeressük tehát azt a mosolyt, amelyet adnunk kell, azt a munkát, amelyet el kell végeznünk, az autót, amelyet vezetünk, azt az ételt, amelyet el kell készítenünk, a tevékenységet, amelyet szervezünk, azt az embert, aki szenved mellettünk!

A próbatételek és fájdalmak sem tölthetnek el félelemmel bennünket, ha Jézussal fel tudjuk fedezni bennük Isten akaratát, irántunk való szeretetét. Sőt, így imádkozhatunk:

„Uram, add meg nekem, hogy semmitől se féljek, mert mindaz, ami történik, nem más, mint a Te akaratod! Uram, add meg, hogy ne vágyjak semmire, mert nincs kívánatosabb, mint a Te akaratod!

Mi az, ami számít az életben? A Te akaratod.

Add, hogy semmi ne csüggesszen el, mert minden mögött a Te akaratod van! Add, hogy semmi miatt ne helyezzem dicsfénybe magam, mert minden a te akaratod szerint van!"

Chiara Lubich

[1] Vö.: Mk 14,36

Témák a gyereknevelés művészetéből 8.

Kötelesség, szabadidő

Hogyan vegyem rá a gyerekemet, hogy néha olvasson is valamit? A lányom folyton a tévé előtt ül, mást nem is akar csinálni... Hiába kérem, nem segít a háztartásban... Állandóan noszogatni kell, hogy megcsinálja a leckéjét... Nekem kell rendbe tennem a szobáját... – gyakran hangzanak el hasonló panaszok a hiábavaló küzdelmekbe belefáradt szülők szájából.

Sorozatunk korábbi részeiben már beszéltünk a következetességről és a felelősségre nevelésről, ezeknek döntő jelentősége van ebben a témában is.

Akár a kötelességről, akár a szabadidőről beszélünk, érvényes a közmondás: rend a lelke mindennek. Már az egészen kicsi gyerek igényel bizonyos rendszerességet, és később is biztonságot ad neki, ha tudja, mire számíthat. Érdemes kezdettől fogva törekedni arra, hogy rutinná váljanak egyes feladatok: az esti rendcsinálás, fogmosás stb. Ha teljesen természetes az, hogy délutánonként a megszokott időben leckét kell írni, akkor néhány, kibúvót kereső próbálkozás után (melyet a szülő kellő határozottsággal kezel) a gyerek számára is magától értetődővé válik a feladat, különösen, ha érzi, hogy a szülők nem ingathatók meg.

– Anya, át szeretnék menni Krisztiánhoz!

– Rendben, Péter, ahogy készen vagy a leckéddel, mehetsz!

– De most szeretnék!

– Tudod, hogy ez a lecke ideje, de ahogy készen vagy, mehetsz!

– De majd utána megcsinálom!

– Mondom, ahogy készen vagy, mehetsz.

Fontos viszont, hogy a szülő amellett, hogy megteremti az időt a tanulásra, ne ellenőrizgesse állandóan a gyerekét, hogy minden tárgyból készült-e, mindent bepakolt-e a táskájába. Ezzel egyrészt azt „üzeni" neki, hogy nem bízik meg benne, másrészt leveszi róla annak a felelősségét, hogy mindezt saját maga gondolja át. *Kell, hogy a kötelességteljesítés belső szükségletté váljon, ne külső kényszerré.* (Felnőttkorában ki fogja noszogatni?)

A házimunkát pedig jó úgy megszervezni, hogy mindenkinek meg legyen a maga állandó feladata, amit időnként váltogatni lehet, hogy ne váljon unalmassá. Kevésbé lesz kényszer jellege a dolognak, ha a gyerekeket is bevonjuk a munkamegosztás megtervezésébe.

A szabadidő eltöltése sok családban nagyrészt a tévéhez kötődik. (Erről bővebben szóltunk egy korábbi számunkban.) Itt is fontos a rend, hogy legyenek konkrét szabályok, naponta mennyi időben milyen műsorokat nézhetnek a gyerekek. Mint minden szabályt, ezt is megpróbálják időnként kikerülni, de megint csak a szülő következetességén múlik a dolog – és persze a példamutatásán. Hiába mondja a gyereknek, hogy ne nézzen annyi tévét, ha ő maga órákat előtte ül. Ha pedig egész nap be van kapcsolva a készülék, csak megszokásból, akkor ne csodálkozzunk, ha meghatározó szerepet kap. Pedig nagy jót tesznek gyerekeikkel azok a szülők, akik nem hagyják, hogy a tévé életelemükké, fő szórakozásukká, sőt, igényükké váljon. Sok felnőttet hallottam már arról panaszkodni, hogyan vált már gyerekkorában tévéfüggővé, és, bár nem akarná erre pazarolni az idejét, valahogy mégis ott köt ki...

A példa mellett sokat számít, milyen alternatív szórakozást kínálunk fel. A gyerekek többnyire sokkal érdekesebbnek tartják, ha valamit közösen készítünk, barkácsolunk, vagy egyszerűen csak játszunk velük. Szülők beszámoltak arról, hogy nyaralás közben, amikor egész nap a gyerekekkel voltak és programokat csináltak nekik, a gyerekeknek eszük ágában sem volt tévét nézni, pedig lett volna rá lehetőség.

Tudjuk, hogy a televízió passzívvá tesz és elnyomja a fantáziát, mert kész képet közvetít, nem hagy helyet a kreativitásnak. Az olvasott történetet a gyerek fantáziájának kell megeleveníteni, ő „készíti" a képeket. Viszont könnyen ellustulhat a képzelet, ezért már kis kortól érdemes előnyben részesíteni az olvasást a tévével szemben. Sok szülő problémájára, hogy hogyan szoktassa rá az olvasásra a gyereket, válasz lehet, hogy olvasson neki esti mesét, az ünnepi alkalmakra ajándékozzon neki szép és izgalmas könyveket.

Tény, hogy a szülőnek mindez fárasztó dolog, hiszen sokkal kényelmesebb esténként benyomni a gombot és leheveredni a tévé elé, mint mesélni, beszélgetni. Napközben is egyszerűbb a gyereket a tévével lekötni, mint bonyolult foglalatosságokat kitalálni a számára.

De most dől el, hogy családapaként és -anyaként kivel foglalkozik majd este, a családjával vagy a távirányítóval.

Adjuk meg nekik az esélyt!

Popovicsné Palojtay Márta

Szabadszerelem

„...hogy Isten gyermekeinek szabadságában éljetek..."

Őszintén szólva, a cím kicsit megtévesztő. Inkább azt kellett volna írnom: szabad szerelem, sőt, szabad szeretet. Ez pedig éppen ellenkezőjét jelenti annak, mint amire a címben szereplő szó hallatán általában gondolunk.

Elsősorban a házasságról beszélünk, mint a szerelem kiteljesedésének „színhelyéről". Mitől lesz ez a kapcsolat „szabad"? Röviden talán azt lehetne mondani, *hogy szeretetünk szabadsága az elvárásoktól és a félelmektől való szabadságot jelenti.* Olyan kapcsolatot, amelyben mindkét fél felszabadul arra, hogy teljesen odaadja önmagát. Szabadon szolgálni, önkéntes döntéssel alárendelni magunkat a másiknak – ez a szeretetnek az a szabadsága, melyre Krisztus adta a legtökéletesebb példát. Mi mindannyian csak próbálkozunk megélni ezt a fajta szeretetet, életreszóló feladatunk a megtanulása.

Felszabadulni a szeretetre jelenti egyrészt azt a folyamatot, amikor a minket megkötő elvárások köteleit elvagdossuk. Amikor kimondva vagy csak magamban állandóan elvárom a társamtól, hogy hogyan kellene viselkednie, milyennek kellene lennie, akkor nem engedek magamnak annyi szabadságot, hogy annak ellenére is szeressem őt, ha nem felel meg ezeknek az elvárásoknak. Őt pedig szintén megkötözöm az elvárásaimmal: úgy érezheti, hogy állandóan meg kell felelnie valaminek.

Másfelől, a szeretetre való szabadság nem lehetséges, ha tele vagyunk félelmekkel. Ha állandóan erőfeszítéseket „kell" tennünk, hogy fenntartsuk a magunkról kialakított képet, hogy értékesnek és fontosnak tartsanak minket az emberek, hogy csak nehogy rosszat gondoljanak vagy mondjanak rólunk – akkor folytonos védekezésre vagyunk ítélve. *Talán észre sem vesszük, hogy gondolatainkat, szavainkat és cselekedeteinket az mozgatja, hogy „sértetlenül" kerüljünk ki minden helyzetből.* Így falakat építünk magunk köré, és lehetetlenné tesszük az őszinte kommunikációt, azt, hogy valaki közel kerüljön hozzánk. Ha a házastársi kapcsolatot is a félelmek irányítják, az nagyon megnehezíti a házasság működését, hiszen annak fontos pillérei a bizalom és az őszinte beszélgetések.

Itt el kell mondani, hogy nagyon sok múlik a házastársak gyerekkorán. Sajnos, ha valakiben kicsi korában nem alakult ki az értékesség és elfogadottság érzése, könnyen lehet, hogy egész felnőttkorában kényszerítve érzi magát, hogy viselkedésével azt bizonygassa magának és másnak, hogy ő értékes ember. Sokszor saját gyerekeire is átörökíti a bizonytalanságot, rossz önértékelést.

Ez nagyon komoly probléma, és nem könnyű rajta segíteni. De éppen itt érvényesül csodálatosan Krisztus ígérete, aki azért jött, hogy meggyógyítsa a megtört szívűeket, és megmentse, ami elveszett! Az elveszett önértékelést hozta vissza Krisztus azzal, hogy annyira értékesnek találta az embert, hogy eljött a világba, és meghalt érte. A teológia azt mondja, hogy, ha csak egyetlen embernek lett volna szüksége a megváltásra, Krisztus akkor is meghalt volna érte. *Mennyire értékes vagyok tehát, ha Isten a Fiát adta oda értem!* Ha ezt sikerül valakinek a szíve mélyén elhinnie, ez meggyógyítja sérült önértékelését, és képessé válik arra, hogy bizonyítási kényszerek, félelmek nélkül szeresse a másikat.

Húsvét ünnepén örüljünk Krisztus felszabadító művének, aki mindent odaadott, hogy nekünk „életünk legyen, és bőséggel legyen!"

PPM

A Kárpátaljai Magyar Cserkészszövetség felhívása

A Kárpátaljai Magyar Cserkészszövetség idén is megrendezi vezetőképző (VK) táborát. Várjuk mindazok jelentkezését, akik fontosnak tartják a kárpátaljai magyar fiatalok keresztény szellemiségű nevelését, testi és szellemi erősödését, a természet szeretetét és gyakorlati megismerését, a jó közösségek megteremtését és vezetését, az izgalmas és kalandos kihívásokat.

A jelentkezőkkel kapcsolatos feltételek:
2003. december 31-ig betöltött 18. életév; legalább középiskolai végzettség
A jelentkezési laphoz mellékelni kell:
önéletrajz, lelkészi ajánlás, cserkészeknek csapatparancsnoki ajánlás
Jelentkezési határidő: 2003. április 25.
A VK tábor időpontja: 2003. augusztus 7-17.
Helyszíne: Szinyák (Kékesfürdő)
A jelentkezők részt vehetnek egy előképző tanfolyamon.
Érdeklődni a következő címen lehet (ide kérjük eljuttatni a jelentkezéseket is):
Kárpátaljai Magyar Cserkészszövetség
89600 Munkács, Frunze u. 1
tel/fax: 8231-54638 mobil: 8050-3721063
E-mail: kamcssz@cserk.uzhgorod.ua

Jelentkezési lap
a KÁMCSSZ vezetőképző táborába (minta)

Név: _____
Születési hely: _____ Születési dátum: _____
Cím: _____ Telefonszám: _____
E-mail cím: _____
Melyik iskolában érettségizett: _____
Munkahely /főiskola, egyetem/: _____
Felekezet: _____
Cserkészeknek:
Csapata neve: _____
Fogadalomtétel helye: _____ Éve: _____
Dátum: _____ Aláírás: _____

Jézus élete a művészetben – I.

Jézus életének eseményeivel közel két évezred képzőművészete és annak minden műfaja foglalkozott. A válogatás ezúttal, az egyház ünnepi rendjéhez igazodva, az Angyali üdvözlet témájából merít, hiszen az üdvtörténet szempontjából ez különösen fontos. Az Ige megtestesülésének időpontját jelző esemény kezdettől fogva szerepel a keresztény művészet témái között, sőt Jézus születése helyett jelentheti magát a megtestesülést. Jézus életének ciklusai ezzel a jelenettel kezdődnek, amely állandó része a Mária-ciklusoknak is. A templomok kiemelt helyén szerepel, általában a főoltár közelében; a keleti egyházban az ikonosztáz királyi ajtaján kap helyet.

A jelenet ábrázolásának részei ugyan az évszázadok során változtak, alapvető elrendezésük azonban szinte változatlan maradt. Egy angyal és Mária mindig a Lukács evangéliumából (1,26-38) ismert eseményt örökíti meg. Az angyal a megszólítás mozdulatára emelve kezét kívülről szól Máriához, aki mindig belső – Názáret városát vagy Mária otthonát jelképező – térben van elhelyezve. A zárt és nyitott tér együttes alkalmazásának az is célja, hogy éreztesse: itt egy túlvilági, földön túli küldött érkezett a földre, egy földi testbe és egy keretek közé zárt nő sorsa találkozik a végtelen jelentőségűvel és mennyeivel. Az évszázadok múltán a háttér persze változik, bővül – Mária például jelképes épület helyett egy, a mindennapi használat tárgyaival berendezett polgári szobába kerül, olvasópult előtt térdel vagy egy templomra emlékeztető épület előtt trónol –, de a lényeg nem változik: a törékeny testű leány a megilletődés és alázat mozdulatával veszi tudomásul az isteni rendelést.

A XII. századtól kezdve Mária és az angyal is mondatszalagokat tart, amelyen az üdvözlet, illetve Mária beleegyező válasza olvasható. Lukács evangéliumában Gábriel megemlíti a Szentlelket, aki az ábrázolásokon az égen galamb alakjában jelenik meg. A XIV. században már nemegyszer előfordul, hogy Isten kezéből kiinduló sugarakon egy apró méretű gyermek-Jézus száll le Máriához, vállán kereszttel. A Megváltó fogantatásának ezt a fajta megjelenítését a ferences misztika ihlette. A tévesen Szent Bonaventúrának tulajdonított, de mindenképpen egy ferences szerzőtől származó Meditationes Vitae Christi (Elmélkedések Krisztus életéről) hatására jött létre az a képtípus, amelyen mindkét szereplő térdel: az angyal a kiválasztott Istenanya iránti tiszteletből, Mária pedig, mint az Úr alázatos szolgálóleánya. Ugyanebben az értelemben térdel Mária gyermekével a földön vagy ül egy gyeppadon az Alázatosság Madonnája képtípuson, amely ugyancsak a XIV. században alakult ki Itáliában.

A korai ábrázolásokon Mária ülve jelenik meg, esetleg orsóval és egy kosár gyapjúval vagy egy kútnál, amint kannával vizet merít. A XI. századtól Mária gyakran orsó helyett könyvet tart a kezében, ami bölcsességre utal. A középkorban Máriában látták megtestesülni Salamon bölcsességét. De a könyv az isteni Ige alapos ismeretére is utal. A Meditationes szerint Mária az angyal megjelenésekor Izajás próféta könyvében a messiási jövendölést olvasta.

A siennai dóm legismertebb remekművén, Simone Martini Angyali üdvözletén (Annuntiatio) a fénylő arany háttér előtt, a kép felső részén, középen, a négyszárnyú kerubok koszorújában a Szentlélek galamb képében száll Mária felé. Balról az angyal, az isteni hírnök tolmácsolja az égi üzenetet. Jobbjával felfelé mutat, miközben mélyen megrendülve mondja a köszöntést. Szavait aranyszínű betűkkel láttatja a művész, amint azok kijönnek a száján, s az arany hátteren ezt olvashatjuk: „Ave gratia

Fra Angelico: Angyali üdvözlet

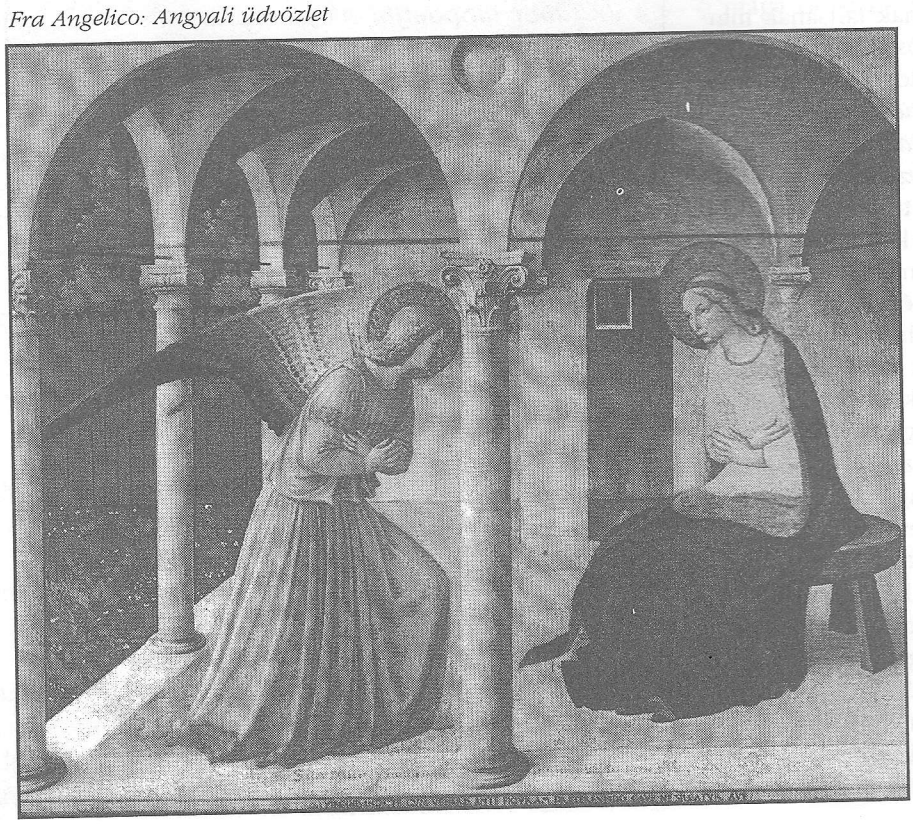

plena dominus tecum." Bal kezében olajágat tart, a béke jelképét. Mária a jelenéstől összerezzenve oldalra húzódik a faintarziás, díszes trónuson, amelynek térbeli elhelyezése éppen úgy, mint a baljában levő éppen összehajtott könyv, Mária emberi alakjának valóságát hangsúlyozza. Mária alakja az üzenet hallatára légiessé, átszellemültté válik, félelemmel és tisztelettel néz az égi hírnökre. A mélykék köpeny és az alóla kivillanó kárminvörös ruha színfoltja ellentétben áll a jelenés káprázatos fényességével. Az angyal fehér brokátruhás alakját az arany háttér előtt a pávatollas szárnyak és a sárga köpeny dekoratívan kígyózó játékos fodrozódása emeli ki.

Ha Máriát bezárt ajtó előtt látjuk, akkor az ábrázolás Ezékiel próféta szavaira utal (44,2); ezek szerint annak a kapunak, amelyen az úr átvonult, zárva kell maradnia. A nyitott kapu viszont azt jelenti, hogy Mária közvetítésével újra megnyílt a mennyek kapuja. Az

Simone Martini: Angyali üdvözlet

Énekek énekéből származnak a Máriára vonatkoztatott és művészeti alkotásokon szereplő jegyességszimbólumok: az elzárt kert, a lepecsételt forrás, az élet vizének kútja, az elefántcsonttorony és Dávid király tornya. Az elzárt kert, mint a szüzesség jelképe, egyébként is gyakran szerepel az Angyali üdvözlet ábrázolásain.

Fra Angelico da Fiesole (Angelico testvér, Domonkosrendi szerzetes) Angyali üdvözletén megható a szent jelenet egyszerű szépsége, meghittsége. A kerítéssel elzárt kert és a nyitott ajtó a háttérben Mária tisztaságát és az üdvösségtörténetben kiemelt szerepét hivatott jelképezni. Az áhítattal összevont kar, a tisztelettel meghajló isteni küldött és a meglepett, de az Ige előtt meghajló Mária kölcsönös alázatát hangsúlyozzák. A visszafogott, lágy színek is a jelenet békés harmóniáját szolgálják.

El Greco Angyali üdvözletének számos ismert változata közül a budapesti festmény lenyűgöző hatású. A Grecótól megszokott, lángnyelvként megnyújtott alakok, lobogó színek látomásszerűvé varázsolják a jelenetet. Mária visszafordul az olvasópulttól és feltekint a felhőn érkező, széttárt szárnyú, ég felé mutató angyalra. Az olvasó Mária lábánál varrókosár áll ollóval, az angyalt tartó felhő alatt finom vonalú velencei üvegváza virágokkal. Az angyal baljában liliomágat tart. Sárga köntösének visszfénye meg-megcsillan az ég kékjében, miközben fénypásztákat bocsát Mária lilás ruhájára és halványkék vállkendőjére.

Évszázadokon át a nagy mesterek kezétől származó és az egyszerű, népies alkotások egyaránt megénekelték és dicsőítették, hirdették és számunkra is látványossá tették azt, hogy Mária a hit engedelmességével és teljes szívvel magáévá tette az üdvösség isteni akaratát, biztos lévén: „Istennek semmi sem lehetetlen."

Összeállította: Riskó Mariann

El Greco: Angyali üdvözlet

Kovács András

Láttam az Urat: él!

Mikor Jézus testét nagypénteken levették a keresztről, egy sziklába vájt barlangsírba temették.

A főtanács őrséget rendelt a sírhoz, attól tartva, hogy az apostolok ellopják az Úr testét, s így azt a látszatot keltik, mintha valóra vált volna a Jézus feltámadásáról szóló jövendölés. A szombati őrségváltás után négy katonát állítottak a sír mellé. A sír mellett álldogáló katonák Jézusról kezdtek beszélgetni.

– Vajon ki lehetett ez az ember, hogy ennyire félnek tőle? Meghalt és mégis őriztetik? – tette fel a kérdést az első katona.

– Egy közönséges lázadó és csaló. Nagyon is megérdemli a sorsát – válaszolta a második őr.

– Én úgy hallottam, vándortanító volt, és állítólag nagyon szépen tudott beszélni, de aztán megbolondult szegény és ez lett a veszte. Isten fiának tartotta magát. Furcsa ember volt, az igaz, kár érte. De hát ilyen az élet: sorsát egyikünk sem kerülheti el – emlékezett rá a harmadik.

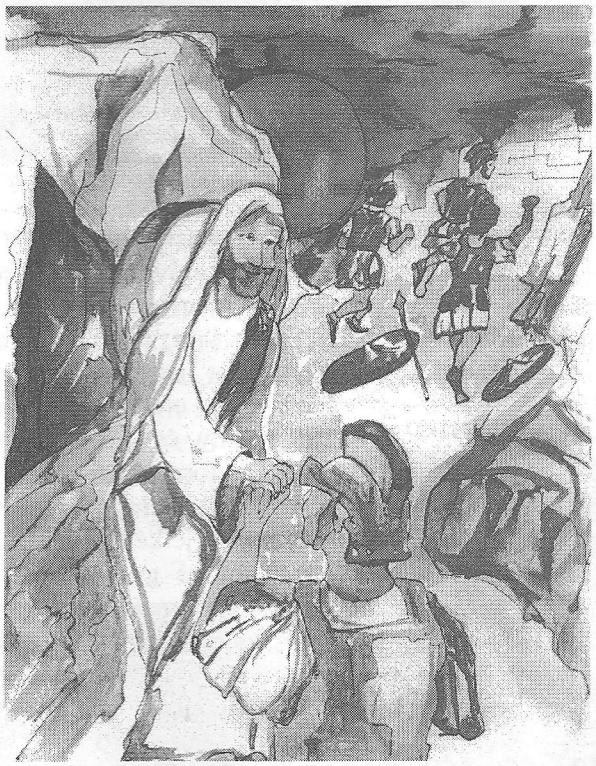

A negyedik katona csak szótlanul állt és nézett maga elé. Látszott, gondolatai másutt járnak. Társai faggatni kezdték.

– Nohát, te mit szólsz? Neked mi a véleményed róla? Olyan fájdalmas arcot vágsz, mintha atyád sírját őriznéd.

– Tudjátok – kezdte halkan –, én is így vélekedtem róla, ahogyan ti, egészen tegnap délutánig. Nem hittem, amit tanítványai mondtak róla. Egy közönséges csalónak tartottam, aki kihasználja népünk évezredes várakozását, és hamisan Messiásnak mondja magát. De, tudjátok, tegnap én is ott voltam a Golgotán, közel a keresztjéhez. Láttam, ahogy szenvedett. Láttam, hogyan vigasztalt másokat, miközben haldoklott. Mielőtt meghalt, Istent Atyjának szólította. Amikor kilehelte lelkét, sötétség borított be mindent. Akkor félelem járta át a szívem: mi van, ha mégis neki volt igaza, s mi ráfogtuk, hogy csaló? Mi van, ha tényleg Isten Fia volt, és mi megöltük? Belegondolni is szörnyű: Isten Messiásként a Fiát küldte, és mi megfeszítettük!

– Ne bánkódj, pajtás! Felesleges az aggodalmad! Ha valóban az lett volna, kinek magát mondta, gondolod, hogy Isten szótlanul végignézi, hogyan ölik meg fiát az emberek? – vigasztalta egyik társa.

– Igen. Talán igazad van, de én mégsem tudtam elfelejteni az arcát. Azt a véres, tövises arcot. Különösen tiszta fény volt a szemében. Igen, a tekintete szomorú volt és könnyes, de nem olyan, mintha testi fájdalom gyötörné. Aggódott, de nem magáért. Azóta is egyre csak őt látom, az arcát.

A katonák többet nem nagyon beszéltek. Lassan beköszöntött az éjszaka, csendben álltak mind a négyen. Különös gondolatok jártak mindegyikük fejében. Fázósan húzták össze magukat, s várták a hajnalt, hogy végre elfelejthessék ezt az egész különös dolgot.

Hajnal felé langyos, lágy szél támadt, és az égből váratlanul mennyei fényesség áradt a sziklákra. A sír záróköve magától elhengeredett. A katonák döbbenten álltak. A vakító fénytől semmit sem láthattak. Mikor magukhoz tértek az ámulatból, fegyvereiket eldobva menekülni kezdtek. Csak a negyedik katona nem tudott mozdulni, úgy állt, mintha odaszögezték volna.

Jézus dicsőséges fénybe öltözve, angyalok kíséretében megjelent a sír bejáratánál. A katona térdre rogyott. Száját nem bírta kinyitni, pedig szeretett volna szólni. Szerette volna elmondani mindazt, amin gondolkodott... Szeretett volna bocsánatot kérni. Jézus mosolyogva megérintette:

– Ne félj, én meghaltam érted is. A te bűneidért is szenvedtem! Jézus fényessége kiáradt a sírból és mindent betöltött. A katona csak ámult. A sziklák között gyönyörű virágok nyíltak, a madarak pedig csodálatos dalba kezdtek. S hogy nem álom volt, arról tanúskodott az elhengerített kő és az üres sír.

A hitetlenség sötét fátyla lehullott a szeméről. Érezte: abból a nagy fényességből valami kis lángocska már pislákol az ő szívében is. Örömét belekiabálta a legragyogóbb, legszebb hajnalba:

– Láttam az Urat! Megbocsátott nekem is, aki ellensége voltam. Feltámadt! Él! Alleluja!

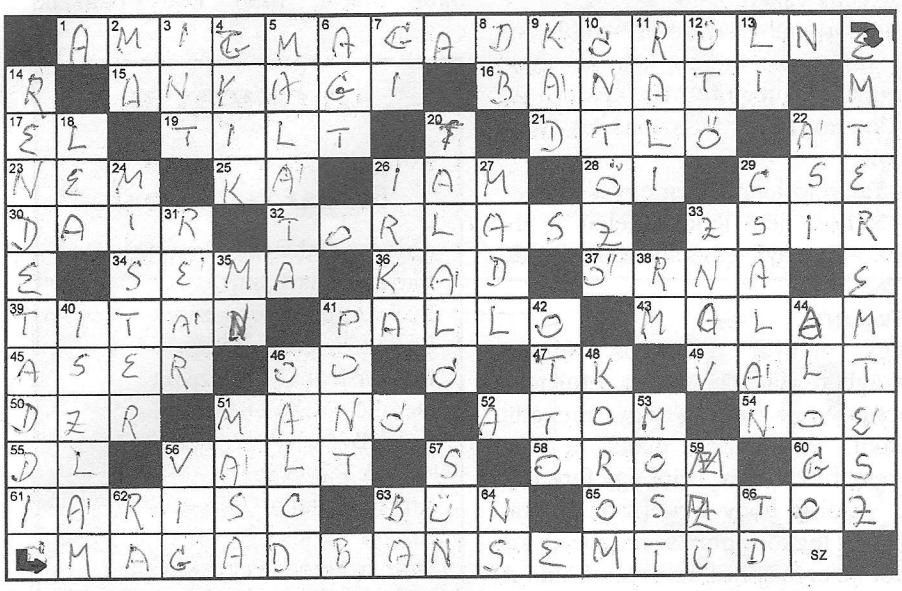

A feladványban egy bölcs kínai mondást rejtettünk el. Beküldendő a vízszintes 1 és a függőleges 14. A megfejtéseket KERESZTREJTVÉNY felirattal 2003. április 23-ig a szerkesztőség címére kérjük beküldeni!

VÍZSZINTES:

Az idézet első része. Zárt betűk: A, A, N, E, M, E. 15. Pénzbeli, evilági. 16. Gyónás előtti ima. 17. A távolba! 19. Nem engedélyez. 21. Dőlt betűi keverve! 21. Vmin keresztül. 23. Tagadószó. 25. Kiejtett mássalhangzó. 26. Fiam kezdet nélkül! 28. Rövid egyneműi! 29. Fél csempe! 30. Fordítva: ijed. 32. Mesterséges akadály, melynek célja az előrenyomulás megakadályozása. 33. Kenyérre kenhető anyag. 34. Vminek a fő vonásait feltüntető, vázlatos rajz. 36. Fürdésre használt edény. 37. Őrnagy vég nélkül! 39. Acélszürke, kemény, rideg fém. 41. Falu a szlovák határ mellett. 43. Őrlőüzem. 45. Sör másként, névelővel. 46. Dupla O. 47. Tyúk szélei! 49. Pénzt becserél. 50. Odazár párosai! 51. Gonosz mesebeli lény. 52. Kémiai elem legkisebb része. 54. A vízözön főszereplője ékh. 55. Dől szélei! 56. Átáll valami másra. 58. Hegycsúcs. 60. Igás egyneműi! 61. Fordítva: rügyei. 63. Vétek. 65. Valakivel közösködik.

FÜGGŐLEGES:

2. E napon. 3. Kézzel jelez. 4. Hosszú farkú, pikkelyes testű, gyors mozgású rovarevő hüllő. 5. Mesterségesen csíráztatott gabonamag. Fontos szerepe van a sörgyártásban. 6. Tag betűi keverve! 7. Fordítva: igazgató rövidítése. 8. Dob szélei! 9. Vízszintes 36. 10. Húsvétkor locsolkodó fiú. 11. Autóverseny. 12. A dob is ilyen hangszer! 13. Lili fele! 14. Az idézet befejező része. Zárt betűk: R, E, B, E. 18. Keleti női név. 20. Ötletes. 22. Ásít vég nélkül! 24. Angol megszólítás uraknál. 26. Füzet. 27. M, A, D, L. 29. Csípős fájdalmat okozó gyomnövény. 31. Fordítva: kitelik az idejéből. 33. Fordítva: a mágnes tulajdonsága. 35. Mond páratlanai! 38. Róma egyneműi! 40. Mohamed által alapított vallás. 41. Mondat végén használt írásjel. 42. Fordítva: férfinév. 44. Az újplatonikus keresztény filozófiában: a világ istenben létező gondolata, névelővel. 46. Dacol betűi keverve! 48. Égéstermék. 51. Vminek az utánzata. 53. E percben. 56. Jókedvű. 57. Ilyen disznó is van! 59. M, Z, U. 66. Utód egyneműi!

Az előző szám keresztrejtvényének megfejtése:

Ha valami nyilvánvaló a számomra, még nem jelenti azt, hogy igaz is.

Bibliai vetélkedő

Kedves fiatalok!

Folytatjuk bibliai vetélkedőnket. Mindenkit buzdítunk, hogy kapcsolódjon be a játékba. A nyertesek között értékes könyveket sorsolunk ki.

Lukács evangéliuma szerint

1. Folytasd!

Mert ahol a kincsetek, ott lesz a ....

2. Miután megszólalt a kakas, mit tett Péter?

a. Jézus tanítványának vallotta magát.
b. Sírni kezdett.
c. Bocsánatért esdeklett.

3. Mit mondott Jézus a tanítványainak az Olajfák hegyén?

a. Hagyjatok magamra!
b. Üljetek mellém!
c. Imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek!

4. Mit remélt Heródes Jézustől?

a. A szeme láttára valami csodát tesz.
b. Meggyógyítja.
c. Bűnösnek vallja magát.

5. Rakd időrendi sorrendbe!

1. Feszítsd meg, feszítsd meg őt!
2. Veszítsd el ezt, és bocsásd el nekünk Barabást!
3. Megfenyítem tehát, és elbocsátom.

A megfejtéseket 2003. április 23-ig küldjétek be a szerkesztőség címére!

Jó szórakozást!

HUMOR

EGY AKARATON

A rabbi békíteni próbálja az örökösen veszekedő házaspárt:

– Az a bajotok, hogy állandóan vitatkoztok!

Próbáljatok meg egy véleményen lenni! Megy az vita nélkül is! Meglátjátok, milyen szép lesz így az élet.

– De Rabbi! – szól meglepetten a férj. – Hiszen nálunk pont az a baj, hogy egy akaraton vagyunk: a nejem is úr akar lenni a házban, meg én is.

EGY KIS RÖVIDLÁTÁS

– Na, tessék! Már csak ez hiányzott! Most meg beleejtettem a szemüvegemet az Amazonasba! – bosszankodik az idős misszionárius.

– Na de Amadeus testvér! Most itthon vagyunk! Ez itt a Duna!

– Na ugye, hogy milyen rosszul látok szemüveg nélkül?!

Lőj!

Két misszionárius, annak ellenére, hogy velük van két indián kísérőjük is, eltéved az őserdőben. Az egyik indián így szól:

– Semmi baj, nagy fehér atyák! A társam lő egyet a levegőbe, hátha meghallja valaki!

Megtörténik. Haladnak tovább, kis idő múlva az indián újra lő, majd megint és megint. Már késő re jár, amikor az egyik misszionárius megszólal:

– Talán jó lenne még egyet lőni...

– Sajnos, nem lehet – feleli az indián. – Egy nyílvesszőnk sem maradt.

TRABANT

Egy magyar trabantos Németországban autózik. Miután lefullad a kocsija, úgy dönt, hogy megállít valakit, és beviteti magát a legközelebbi városba. Leint egy ferrarist, aki vállalja, hogy bevontatja a Trabantot a legközelebbi szervizbe. A kis autót az erős sportkocsi után kötik. A trabantos élvezi a helyzetet, még soha sem repesztett ilyen sebességgel. Kis idő múlva elmegy mellettük egy Porsche, és a sofőrje beint a ferrarisnak. Nosza, a ferraris begerjed, maximális sebességre kapcsol. A trabantos ijedtében dudálni kezd, hogy lassítsanak, de azok rá sem hederítenek. Elszáguldanak egy benzinkút mellett: a benzinkutas rémülten beszalad a házba, és áttelefonál a következő kutasnak: „Te, ezt látnod kell! Hárman versenyeznek! Egymás mellett egy Porsche és egy Ferrari, szorosan mögöttük pedig egy Trabant dudál, mert nem hagyják előzni!"

Helyes válaszok az előző szám Bibliai Vetélkedőjének kérdéseire

1. Jézus mondta a béna meggyógyításakor:

Ugyan mi könnyebb, azt mondani: „Bocsánatot nyertek bűneid", vagy azt mondani: „Kelj föl és járj!"

2. Miután Jézus meggyógyította a két vakot, ezt parancsolta nekik:

b.) „Vigyázzatok, senki meg ne tudja!"

3. Ki volt Simonnak a testvére?

c.) András

4.) Miről lehet megismerni a fát?

b.) gyümölcséről

5. Az idézet folytatása:

„... az az én fivérem, nővérem és anyám."

MEGFEJTŐK

Helyes megfejtést küldtek be:

BIBLIAI VETÉLKEDŐ

Ambrus Gabriella (Ungvár)
Barna Mária (Csap)
Boda Attila (Beregszász)
Bodák Hajnalka (Técső)
Butella Éva (Beregszász)
Demkó Csaba (Bene)
Erdei Beáta (Bustyaháza)
Hafiják Pál (Vác)
Kriczki Katalin (Beregszász)
Langer Ágnes (Técső)
Molnár Mária (Feketeardó)
Pazják Viktória (Palló)
Perduk Valentina (Csap)
Pénzelik István (Munkács)
Simon Anna (Munkács)
Simon György (Munkács)
Tóth Henrietta (Téglás)
Török Adél (Nevetlenfalu)

KERESZTREJTVÉNY

Barna Mária (Csap)
Boda Attila (Beregszász)
Bodák Hajnalka (Técső)
Butella Éva (Beregszász)
Csaknádi Marietta (Munkács)
Demkó Csaba (Bene)
Elek Krisztina (Gecse)
Erdei Beáta (Bustyaháza)
Guti Lászlóné (Beregszász)
Hauptman Pál (Beregszász)
özv. Kertay Sándorné (Borzsova)
Kékes Valéria (Nevetlenfalu)
Kiss István (Szürte)
Kiss Melinda (Szürte)
Kojsza Krisztián (Kincses)
Kököresény Viktória (Feketeardó)
Kriczki Katalin (Beregszász)
Olencsák Klára (Ungvár)
Oltvai Károly (Ungvár)
Perduk Valentina (Csap)
Pénzelik István (Munkács)
Romanyuk Viktória (Csap)
Scheffer Zoltán (Munkács)
Simon Anna (Munkács)
Szuhányi Lívia (Császlóc)
Tóth Henrietta (Téglás)
Tóth Mária (Feketeardó)
Török Adél (Nevetlenfalu)

Könyvjutalomban részesült:
Török Adél (Nevetlenfalu)

Gratulálunk!